

**PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DO
DEPARTAMENTO DE MÚSICA**

IES XELMÍREZ II

CURSO 2022-2023

Sumario

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.....	3
INTRODUCCIÓN.....	3
MARCO LEXISLATIVO.....	5
CONTEXTUALIZACIÓN.....	6
OBXECTIVOS XERAIS DA ETAPA DE ESO.....	8
OBXETIVOS XERAIS DA AREA DE MÚSICA.....	9
COMPETENCIAS CLAVE DE ETAPA.....	10
DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE NA ÁREA DE MÚSICA	13
CONCRECIÓN POR CURSO DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS NA ESO.....	20
PROCEDEMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL NA E.S.O	21
SEGUNDO CURSO DA E.S.O.....	23
CONCRECIÓN DOS CONTIDOS.....	23
CRITERIOS DE AVALIACIÓN.....	26
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE.....	31
<i>CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE DA TEMPORALIZACIÓN, A CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE, E OS INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN PARA SEGUNDO DA ESO.....</i>	34
GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE.	37
CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE PARA SEGUNDO DA E.S.O.....	45
CUARTO CURSO DA ESO.....	40
CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE PARA O CUARTO CURSO.....	40
CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE DA TEMPORALIZACIÓN, A CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE, E OS INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN EN CUARTO DA ESO.....	86
GRADO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE.....	89

<i>CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE PARA CUARTO DA E.S.O.</i>	90
CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS.....	92
MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	97
OS CONTIDOS TRANSVERSAIS.....	68
MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.....	73
PLANS DE TRABALLO PARA ALUMNOS QUE NON APROBEN A MATERIA.....	75
Metodoloxía específica do área.....	76
INDICADORES DE LOGRO DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE.....	81
ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR.....	81
ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.....	83
ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA.....	85
ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS.....	87
MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.....	87

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

INTRODUCCIÓN

A música, como ben cultural e como linguaxe e medio de comunicación non verbal, constitúe un elemento con gran valor na vida das persoas; ademais, favorece o seu desenvolvemento integral, intervén na súa formación emocional e intelectual, a través do coñecemento do feito musical como manifestación cultural e histórica, e contribúe ao afianzamento dunha postura aberta, reflexiva e crítica no alumnado.

Na actualidade, a música constitúe un dos principais referentes de identificación da mocidade. Co desenvolvemento tecnolóxico multiplicáronse as canles de acceso ás cada vez máis numerosas fontes de cultura musical, así como aos seus diversos xeitos de creación e interpretación, a través de vehículos que forman parte da súa vida cotiá, como internet, os dispositivos móbiles, os reprodutores de son e os

videoxogos. Ademais, fomenta o desenvolvemento da percepción, a sensibilidade estética, a expresión creativa e a reflexión crítica.

A materia de Música contribúe ao desenvolvemento de valores como o esforzo, a constancia, a disciplina, a toma de decisións, a autonomía, o compromiso, a asunción de responsabilidades e o espírito emprendedor, innovador e crítico, que contribúen ao desenvolvemento integral da persoa. A práctica musical mellora a memoria, a concentración, a atención, a psicomotricidade, o control das emocións, a autoestima, as habilidades para enfrontarse a un público ou a capacidade para traballar en grupo. A música potencia o desenvolvemento de capacidades como a comunicación oral e escrita, o pensamento matemático ou o coñecemento tecnolóxico e científico, que axudan á adquisición das competencias, ademais de procurar un ensino integral e axudar na maduración do alumnado novo.

Transcendendo estes valores estéticos, propios da competencia de conciencia e expresións culturais, o alumnado aprenderá actitudes de cooperación e traballo en equipo ao formar parte de diversas agrupacións nas que cadaquén asumirá diferentes papeis para poder interpretar música en conxunto. Por outra parte, é interesante fomentar actitudes emprendedoras que acheguen o alumnado ás diferentes profesións no ámbito musical e non musical.

Esta materia fomenta as actividades colaborativas ao integrar os/as estudantes nun grupo, fomentando o intercambio de ideas, o respecto entre iguais, a integración, a creatividade, o coñecemento doutros contextos e o desenvolvemento da intelixencia emocional.

O estudo desta materia parte dos coñecementos previos adquiridos polo alumnado na educación primaria e do seu desenvolvemento evolutivo, afondando con elementos que, dado o seu nivel de abstracción, deben abordarse neste momento de desenvolvemento do alumnado.

Entre outros, é obxectivo desta materia dotar os alumnos e as alumnas dun vocabulario que permita a descrición de fenómenos musicais, unha comprensión da linguaxe musical como medio de expresión artística, unha sensibilidade cara á expresión musical e o entendemento da música como un fenómeno imbricado na historia e na sociedade. Tamén se lle outorga un papel importante á análise das obras musicais, entendendo que se pode levar a cabo en distintos niveis de profundidade.

Os elementos do currículo básico organizáronse en catro bloques, moi relacionados entre si, que comparten múltiples elementos: "Interpretación e creación" integra a expresión instrumental, vocal e corporal coa improvisación e a composición musical, o que permitirá ao alumnado participar da música dunha forma activa; "Escoita" pretende crear a primeira actitude fundamental cara a esta arte e dotar o alumnado das ferramentas básicas para gozar dela a través da audición e a comprensión do feito musical; "Contextos musicais e culturais" relaciona a música coa cultura e a historia, dá a coñecer o valor do patrimonio musical español e galego, e ensina a identificar o estilo e as características distintivas da música que delimitan cada período histórico básico; e finalmente, "Música e tecnoloxías" pretende abranguer o coñecemento e a práctica da interacción entre música e novas tecnoloxías. Estes aspectos teñen especial importancia debido á proximidade que as tecnoloxías teñen na vida cotiá do alumnado, polo que se pretende xerar unha vinculación entre a linguaxe tecnolóxica que utiliza habitualmente e a música dentro da aula.

MARCO LEXISLATIVO

Esta programación ríxese pola seguinte lexislación

Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación (LOE), modificada parcialmente pola Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).

Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación.

Real Decreto 1105/2014, do 26 de decembro, polo que se establece o currículo básico da Educación Secundaria Obrigatoria e do Bacharelato (BOE do 3 de xaneiro de 2015).

Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato (BOE do 29).

Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 29).

RESOLUCIÓN de 26 de Maio de 2022, de la Secretaría General de Educación y Formación Profesional, pola que se dictan instrucións para o desenvolvemento das ensinanzas de educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato no curso académico 2022/23.

CONTEXTUALIZACIÓN

IES Arcebispo Xelmírez II é un centro que está situado na zona norte de Santiago, en Salgueiriños. A súa principal zona e influencia son os barrios de Vite e Vista Alegre, e outros, como Meixonfrío, As Cancelas ou Fontiñas, que comparte con outros centros, así como a zona rural do norte de Santiago, estendéndose no caso do bacharelato ata concellos limítrofes que non contan con centros que oferten esta etapa.

Na parte urbana desta zona existen moitas vivendas de promoción pública, e en xeral a extracción social das familias é media-baixa.

A construción deste centro, no ano 1984, respondeu á cobertura das necesidades da zona norte da cidade, a raíz do traslado do antigo Instituto de Bacharelato Arcebispo Xelmírez, situado no actual complexo administrativo de San Caetano, e que se desdoubrou no instituto Arcebispo Xelmírez I, situado na zona sur da cidade, e o noso centro.

O centro recibe alumnado dos seguintes centros de educación primaria: CEIP de Vite, CEIP de Prácticas López Ferreiro, CEIP Apóstolo Santiago, CEIP Plurilingüe Monte dos Postes e CEIP Arquitecto Casas Novoa (A Sionlla, Santiago) e dos seguintes centros de educación secundaria: IES de Oroso (Oroso), CPI de Viaño Pequeno (Trazo) e CPI de Bembibre (Val do Dubra)

Esta programación anual elabórase polo departamento de música do IES Arcebispo Xelmírez II en Santiago de Compostela para o curso 2022/2023, e corresponde ós cursos 2º e 4º de ESO regulados pola LOMCE (Lei Orgánica para a Mellora da Calidade Educativa).

Durante o curso 22-23 o departamento está formado por Ana Belén Blanco Varela, funcionario de carreira da especialidade de música e con destino definitivo no centro dende este curso académico

Impartirá docencia nos cursos 2º,3º e 4º de ESO .

O instrumento individual seguirá a ser o ukelele como o ano pasado por non poder empregar a frauta (non viable nas circunstancias actuais ao ser un instrumento de vento).Este instrumento xa é coñecido polos alumnos de terceiro e é fácil de transportar e económico.

Continuaráse traballando a través da aula virtual do centro e realizaráse a entrega de tarefas do mesmo xeito que durante o confinamento, deste forma garántese unha continuidade educativa nas diferentes modalidades (presencial, semipresencial, non presencial).

Profundirase nas TICS en especial na aprendizaxe de programas específicos de música que faciliten a entrega de tarefas online.

OBXECTIVOS XERAIS DA ETAPA DE ESO

A Educación Secundaria Obrigatoria contribuirá a desenvolver nos alumnos e as alumnas as capacidades que lles permitan:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes; coñecer e exercer os seus dereitos no respecto aos demais; practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e grupos; exercitarse no diálogo afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais e resolver pacificamente os conflitos, así como rexeitar a violencia, os prexuizados de calquera tipo e os comportamentos sexistas.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información para, con sentido crítico, incorporar novos coñecementos. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en distintas disciplinas, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas nos diversos campos do coñecemento e da experiencia.

- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza nun mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades. Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua castelá e na galega, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- h) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de xeito apropiado.
- i) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e a historia propias e dos demais, así como o patrimonio artístico e cultural.
- j) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio, e contribuír así á súa conservación e mellora.
- k) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das distintas manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

OBXETIVOS XERAIS DA AREA DE MÚSICA

1. Desenvolver a audición musical a través do recoñecemento dos parámetros do son e os elementos básicos de linguaxe musical.
2. Manexar os elementos de representación gráfica da música na lectura e escritura musical.
3. Desenvolver a capacidade de improvisación musical.
4. Dominar noções básicas de composición e formas de organización musical.
5. Interpretar musicalmente obras sinxelas desenvolvendo as súas capacidades e habilidades musicais e de traballo en grupo.
6. Respectar as creacións musicais propias e alleas.
7. Investigar as posibilidades sonoras de obxectos e as distintas fontes.

8. Discriminar auditivamente os distintos instrumentos, as voces e as súas agrupacións.
9. Descifrar o código musical na lectura de partituras.
10. Valorar o silencio na audición musical.
11. Discernir distintos tipos de música e a súa procedencia cultural.
12. Describir a organización e a estruturación musical dunha obra interpretada en vivo ou gravada.
13. Localizar e interiorizar situacións nas que se produce un uso indiscriminado do son e propoñer solucións.
14. Relacionar a música con outras disciplinas.
15. Mostrar interese por músicas de diferentes culturas e diversificar as preferencias musicais.
16. Coñecer o patrimonio cultural español e adoptar unha actitude de conservación e transmisión deste.
17. Desenvolver unha actitude crítica e unha capacidade de argumentación e razoamento en cuestións musicais.
18. Valorar a música actual desenvolvendo unha capacidade de análise crítica e interese polos seus elementos creativos e innovadores.
19. Manexar as ferramentas tecnolóxicas na gravación, a reprodución, a creación ou a interpretación musical.
20. Utilizar os recursos informáticos como medios de aprendizaxe e investigación do feito musical.

COMPETENCIAS CLAVE DE ETAPA

As competencias clave defínense como: *“a aplicación do conxunto de capacidades, coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que interveñen de forma integrada para dar resposta a demandas complexas e transferir as aprendizaxes a diferentes contextos, co fin de lograr a realización adecuada de actividades e tarefas e a resolución eficaz de problemas complexos.”*

No marco da proposta realizada pola Unión Europea, e de acordo coas consideracións que se acaban de expoñer, identificáronse sete competencias básicas:

En Galicia, no artigo 2 “Competencias clave” do Decreto 86/2015, de 25 de xuño, establécese que o currículo da educación secundaria deberá incluír, de acordo co recollido na orden ECD 65/2015, as seguintes competencias:

- a) Comunicación lingüística.
- b) Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.
- c) Competencia dixital.
- d) Aprender a aprender.
- e) Competencias sociais e cívicas.
- f) Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
- g) Conciencia e expresións culturais.

Criterios que traballaremos, fundamentalmente nesta competencia:

COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA (CCL).

O desenvolvemento da competencia en comunicación lingüística ao final da educación obrigatoria comporta o dominio da lingua oral e escrita en múltiples contextos, e o uso funcional de, polo menos, unha lingua estranxeira.

Na Comunidade Autónoma de Galicia, recollendo as normas do Estatuto de autonomía, todos estes elementos que configuran a competencia lingüística estarán referidos ás dúas linguas oficiais, o galego, lingua propia de Galicia, e o castelán, así como, polo menos, a unha lingua estranxeira.

COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA (CMCCT).

Supón aplicar aquelas destrezas e actitudes que permiten razoar matematicamente, comprender unha argumentación matemática e expresarse e comunicarse na linguaxe matemática, utilizando as ferramentas de apoio adecuadas, e integrando o coñecemento matemático con outros tipos de coñecemento para dar unha mellor resposta ás situacións da vida de distinto nivel de complexidade.

COMPETENCIA DIXITAL (CD).

O tratamento da información e a competencia dixital implican ser unha persoa autónoma, eficaz, responsable, crítica e reflexiva ao seleccionar, tratar e utilizar a información e as súas fontes, así como as distintas ferramentas tecnolóxicas; tamén ter unha actitude crítica e reflexiva na valoración da información dispoñible, contrastándoa cando for necesario, e respectar as normas de conduta acordadas socialmente para regular o uso da información e as súas fontes nos distintos soportes.

COMPETENCIAS SOCIAIS E CIVICAS (CSC).

Esta competencia supón comprender a realidade social en que se vive, afrontar a convivencia e os conflitos empregando o xuízo ético baseado nos valores e prácticas democráticas, e exercer a cidadanía, actuando con criterio propio, contribuíndo á construción da paz e da democracia, e mantendo unha actitude construtiva, solidaria e responsable ante o cumprimento dos dereitos e obrigas cívicas.

CONCIENCIA E EXPRESIONS CULTURALS (CCEC).

Esta competencia supón coñecer, comprender, apreciar e valorar criticamente diferentes manifestacións culturais, artísticas e deportivas, utilízalas como fonte de enriquecemento e desfrute e consideralas como parte do patrimonio dos pobos.

APRENDER A APRENDER (CAA).

Aprender a aprender implica a conciencia, xestión e control das propias capacidades e coñecementos desde un sentimento de competencia ou eficacia persoal, e inclúe tanto o pensamento estratéxico como a capacidade de cooperar, de autoavaliarse, e o manexo eficiente dun conxunto de recursos e técnicas de traballo intelectual, todo o cal se desenvolve a través de experiencias de aprendizaxe conscientes e gratificantes, tanto individuais como colectivas.

SENTIDO DE INICIATIVA E ESPIRITO EMPRENDEDOR (CSIEE).

Esta competencia supoñen ser capaz de imaxinar, emprender, desenvolver e avaliar accións ou proxectos individuais ou colectivos con creatividade, confianza, responsabilidade e sentido crítico.

DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS

CLAVE NA ÁREA DE MÚSICA .

Coa aprendizaxe da música as alumnas e os alumnos que rematen o ensino obrigatorio acadarán os obxectivos educativos propios da área, pero tamén desenvolverán as competencias básicas seguintes:

COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA.

Nas clases de música a linguaxe utilízase como instrumento de representación, comprensión e interpretación da realidade, de construción e comunicación do coñecemento e de organización do pensamento a través da lectura comprensiva dos textos explicativos da materia, onde se tratan os contidos teóricos referidos ao uso e interpretación da simboloxía da linguaxe musical, ao coñecemento de estilos e etapas creativas, á ciencia organolóxica, ou mesmo a través do procesamento da información que se difunde sobre intérpretes e compositores. Tamén a través da lectura comprensiva dos enunciados das actividades propostas, da lectura sobre mulleres compositoras ou relacionadas dalgún xeito coa música e das letras de cancións, se desenvolve esta competencia básica.

A lingua como instrumento de comunicación de mensaxes orais que se intercambian en situacións comunicativas diversas é unha constante nas clases de música, nas explicacións sobre como interpretar partituras, enunciado de normas para compoñer, improvisar, tocar, cantar, actuar en conxunto, etc.

Outras funcións da linguaxe, como son dialogar, expresar pensamentos, emocións, opinións, formarse un xuízo crítico e ético, acádanse nas clases de música mediante a exposición das características musicais presentes nas audicións, enmarcando a obra, así como mediante a expresión dos propios gustos, a través da elaboración de opinións fundadas, xuízos de valor e mesmo aprendendo a utilizar os termos axeitados para describir unha determinada peza musical.

Moitos dos contidos da materia trabállanse visualizando películas e documentais e traballando os contidos de maneira oral e escrita, dado que moitos destes materiais audiovisuais están en inglés subtulado, trabállase tamén o uso funcional dunha lingua estranxeira.

Descritores a ter en conta para o desenvolvemento desta

competencia: Comprender o sentido dos textos escritos e orais.

Expresarse oralmente con corrección, adecuación e coherencia.

Respectar as normas de comunicación en calquera contexto.

Manexar elementos de comunicación non verbal ou diferentes rexistros nas diversas situacións comunicativas.

Aprender un repertorio de cancións –orais e escritas– en lingua galega e castelá.

Empregar a voz e o propio corpo como instrumentos de expresión e

comunicación. Relacionar o ritmo coa palabra.

COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA.

Esta competencia desenvólvese en música basicamente a través de dúas canles: por unha banda, a métrica, que vén artellada polas relacións de divisibilidade e proporcionalidade entre figuras (as figuras son representacións gráficas de duracións de diversas magnitude e a construción rítmica precisa da capacidade para solventar problemas aritméticos con fraccións), e, por outra banda, a medida da altura, a través das unidades ton e semitón, tendo que utilizar nesta materia de xeito constante o cálculo mental para obter resultados sinxelos de forma exacta.

Desta forma se manexan os elementos matemáticos básicos en situacións procedentes doutros campos de coñecemento, neste caso, do eido musical.

Descritores a ter en conta para o desenvolvemento desta competencia:

Manexar os comecementos sobre ciencia e tecnoloxía para solucionar problemas, comprender o que ocorre ao noso arredor.

Comprender e interpretar a información presentada en formato

gráfico. Aplicar estratexias de resolución de problemas a

situacións da vida cotiá.

Traballar visual e auditivamente e interpretar a proporción matemática en ritmogramas e musicogramas.

Traballar a relación matemática dos compases cos elementos que integran a escritura no pentagrama. Adquirir coñecemento instrumental fixándose no corpo vibrante e na súa orixe.

COMPETENCIA DIXITAL.

Neste curso académico case tódalas tarefas que se vaian facendo colgaranse na aula virtual de Música ao consistir moitas delas en tocar instrumentos de xeito virtual, aprender notas, figuras, compases, intervalos..... con gamificación

Na área de Música cómpre facer uso das novas tecnoloxías da información para ampliar e actualizar certos contidos. Os alumnos e alumnas poderán deste xeito aumentar os seus coñecementos en determinados ámbitos de forma autónoma e eficaz.

Por outra banda, os alumnos traballan con programas informáticos de composición e edición musical, á parte de programas de procesamento de textos ou textos e imaxes, co que producen de modo eficiente información utilizando novos recursos expresivos.

Os descritores a ter en conta para o desenvolvemento desta competencia:

Elaborar e publicitar información propia derivada da información conseguida a través de medios tecnolóxicos.

Empregar distintas fontes para a pesquisa de información.

Utilizar as distintas canles de comunicación audiovisual para transmitir informacións diversas. Manexar ferramentas dixitais para a construción do coñecemento musical.

Presentar os aparellos e soportes de tecnoloxía dixital e analóxica de son: radiocasetes, CD, reprodutores mp3, mp4, minidisks...

Manexar basicamente edición de mp3 e mp4 para poder enviar pequenos podcasts e vídeos pola AV. Isto irase implementando no ensino presencial para logo non ter problemas con estas tarefas.

APRENDER A APRENDER.

Esencialmente a aprendizaxe de calquera instrumento musical desenvolve actitudes de autosuperación e autodisciplina, implicando a conciencia, xestión e control das propias capacidades e coñecementos dende un sentimento de competencia ou eficacia persoal. Por todo isto, consideramos que os alumnos e alumnas estudando música aprenden a aprender.

Descritores a ter en conta para o desenvolvemento desta competencia:

Identificar potencialidades persoais como aprendiz: estilos de aprendizaxe, intelixencias múltiples, funcións executivas...

Xestionar os recursos e as motivacións persoais en favor da aprendizaxe.

Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente...

Avaliar a consecución de obxectivos de aprendizaxe.

Tomar conciencia dos procesos de aprendizaxe.

Aprender a ter capacidade autocrítica, reflexionando sobre o esforzo e os logros acadados por medio da autoavaliación.

Ter iniciativa persoal na elaboración de fichas creativas; así como nos remates plásticos das follas.

Ter curiosidade e interese individual na aprendizaxe de conceptos musicais e interdisciplinares.

Valorarase, en especial, o interese do alumnado por tentar superarse a nivel tecnolóxico, e adaptarse ás novas circunstancias. Independentemente do nivel de partida.

Aprender e practicar estratexias lingüísticas para realizar oralmente descrições dos sons que escoitan coa axuda dun apoio visual.

COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS

Escoitando, tocando, cantando e analizando músicas de diversas culturas os alumnos e alumnas aprenden valores como a tolerancia, a apertura a novas formas de expresión ou o respecto e gozan co enriquecemento que supón o acercamento a diferentes realidades. Como cada día a nosa sociedade é máis plural, estas experiencias serven para favorecer a formación dunha conciencia cívica e para aprender a exercer a cidadanía democrática.

As manifestacións culturais actuais -e entre elas, as musicais- proceden en gran medida das achegas das diferentes culturas ao longo dos séculos. Comprender isto amplía a visión dos alumnos e alumnas, e favorece o desenvolvemento do sentimento de cidadanía global.

Noutra orde de cousas, nas interpretacións colectivas os alumnos e alumnas teñen que aprender a aceptar as normas que esixe toda actividade grupal cooperativa, co que se lles ensina a manter unha actitude construtiva, solidaria e responsable, algo indispensable para a convivencia democrática.

Descritores a ter en conta para o desenvolvemento desta competencia:

Desenvolver a capacidade de diálogo con demais en situacións de convivencia e traballo, e para a resolución de conflitos.

Amosar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos. Recoñecer a riqueza na diversidade de opinións e ideas.

Evidenciar preocupación por los más desfavorecidos y respeto a los distintos ritmos y potencialidades.

Desenvolver habilidades de cooperación para conseguir un resultado grupal satisfactorio.

Comprender a realidade da pluralidade social actual coa que convivimos e aprender a respectarnos.

Traballar o respecto e a actitude de escoita nas intervencións individuais dos compañeiros.

Aceptar nas danzas e coreografías aos compañeiros se discriminar a ninguén.

SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

Aprendendo a ler e interpretar partituras, a diferenciar estilos e parámetros musicais en audicións, a compoñer e/ou arranxar pezas musicais, a coordinarse nas interpretacións colectivas e nos traballos de investigación en grupo nos que cómpre facer repartos de tarefas, os alumnos e alumnas traballan as capacidades necesarias para o desenvolvemento da autonomía e iniciativa persoal.

Descritores a ter en conta para o desenvolvemento desta

competencia: Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.

Xestionar o traballo do grupo coordinando tarefas e tempos.

Contaxiar entusiasmo porla tarefa e ter confianza nas posibilidades de acadar obxectivos. Xenerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos dun tema.

Atopar posibilidades na contorna que outros non aprecian.

Amosar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas. Asumir riscos no desenvolvemento de tarefas ou de proxectos.

Desenvolver a confianza en si mesmos mediante as dramatizacións con xestos grupais e as coreografías; ademais de fomentar o espírito de superación nas actividades individuais; grazas ás gabanzas do profesorado.

Valorar e coidar a voz cantando sen forzar as cordas vocais, de forma natural e desinhibida.

Elaborar fichas individualmente para desenvolver hábitos de esforzo, traballo individual, iniciativa persoal, curiosidade e creatividade na aprendizaxe.

CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIAS

A través da escoita e interpretación de pezas musicais os alumnos e alumnas aprenden a achegarse, comprender, apreciar e valorar criticamente diferentes manifestacións culturais e artísticas, utilízalas como fonte de enriquecemento e goce e consideralas como parte do patrimonio dos pobos.

Por unha banda, durante a escoita, desenvolven a habilidade para apreciar e gozar coa arte, enriquecéndose con diferentes realidades e producións do mundo da arte e da cultura, pero, por outra banda, mediante actividades de composición e interpretación de pezas musicais, porán en funcionamento a iniciativa, a imaxinación e a creatividade para expresarse a través de códigos artísticos e, na medida en que algunhas actividades culturais e artísticas supoñen en moitas ocasións un traballo colectivo, cómpre dispoñer de habilidades de cooperación para contribuír á consecución dun resultado final.

Descritores a ter en conta para o desenvolvemento desta competencia: Expresar sentimentos e emocións mediante códigos artísticos.

Apreciar a beleza das expresións artísticas e as manifestacións de creatividade e amosar gusto pola estética no ámbito cotián.

Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.

Amosar respecto cara ao patrimonio cultural mundial nas súas distintas vertentes (artístico- literaria, etnográfica, científico técnica...), e cara ás persoas que contribuíron no seu desenvolvemento.

Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.

CONCRECIÓN POR CURSO DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS NA ESO

COMPETENCIAS	2ºE.S.O		3ºE.S.O	
	ESTÁNDARES TOTALES	%	ESTÁNDARES TOTALES	%
	Número de estándares que se traballa en cada		Número de estándares que se traballa en cada	
CCL	5	9	6	10
CMCCT	2	4	0	0
CD	5	9	4	7
CAA	6	11	13	22
CSC	4	7,5	6	10
CSIEE	5	9	5	9
CCEC	26	49	24	41

PROCEDIMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL NA E.S.O

A través da avaliación inicial na ESO chegaremos a coñecementos dos niveis, característicase necesidades dos alumnos que nos permitirán tomar unha serie de decisións relativas a :

Planificar e programar actividades docentes. -adoptar Medidas de atención á diversidade .

-metodoloxía a empregar.

É necesario que exista un intercambio de opinións e información entre os membros do equipo educativo.

Se debe atender aos posibles recursos e capacidades xerais e particulares dos alumnos, analizar as súas perspectivas e intereses e os seus potenciais.

A avaliación inicial na materia de música.

Se realizará unha avaliación inicial ao principio de curso académico e unha avaliación ao principio de cada unidade didáctica.

No que respecta a avaliación ao principio do curso académico se levará a cabo en tres ou catro sesións lectivas mediante os seguintes procedementos :

-Posta en común co alumnado dos seus intereses, coñecementos (no caso de que toquen algún instrumento ou realizan algunha actividade musical fóra do horario lectivo), e motivacións musicais.

-Pequena proba escrita conceptual con apartado de audición e discriminación auditiva. .No caso de 2º da ESO moi básica para comprobar que lembran os conceptos básicos de primaria.E no caso de 3º da ESO baseada nos mínimos esixibles do anterior curso.

-Se propondrá ademais a lectura e debate de un texto relacionado coa área .

-Por último en se propondrá un pequeno exercicio musical para realizar en conxunto para anticipar as súas actitudes para levar a cabo actividades musicais de xeito grupal e anticipar o traballo na aula a este respecto.

-Se intercambiará información co titor e equipo docente de cada alumno de xeito individualizado e ademais no caso de 2º da ESO se fará un pequeno rastrexo da súa evolución ao longo da etapa primaria na área de música.

.Proporase tamén un pequeno cuestionario a través da AV no que se avaliará o seu desenvolvemento coas TIC

Unha vez realizada esta avaliación inicial e dadas as características da mesma se tomarán as medidas convintes respecto á metodoloxía a empregar, as medidas de atención á diversidade , e a planificación de actividades docentes

Ao principio de cada unidade didáctica se avaliarán os coñcementos previos, intereses, motivacións dos alumnos ao respecto dos temas a tratar.Se levarán a cabo mediante os seguintes procedementos :

-Debate en clase.

-Batería de preguntas .

-Se propondrán sinxelos exercicios prácticos musicais para avaliar as súas actitudes e coñcementos no que respecta á parte práctica.

Esta avaliación inicial nos servirá para afianzar ou modificar aspectos como a metodoloxía didáctica , os recursos didácticos e a secuenciación de contidos previstos para a devandita unidade didáctica.

SEGUNDO CURSO DA E.S.O

CONCRECIÓN DOS CONTIDOS

Bloque 1. Interpretación e creación

1. O son, os parámetros do son e a súa representación gráfica.
2. Afondamento no coñecemento da linguaxe musical e na súa práctica.
3. O ritmo: pulso, compás, fórmulas rítmicas e tempo.
4. A melodía: organización do discurso melódico, frases e estruturas melódicas, intervalos e escalas, tonalidade e modalidade.
5. A harmonía: consonancia e disonancia, construción de acordes elementais.
6. A textura: horizontalidade e verticalidade; polifonía, monodia, melodía acompañada, homofonía e outros.
7. Procedementos compositivos: repetición, imitación, variación, desenvolvemento, improvisación.
8. Formas: estruturas binarias, ternarias e outras.
9. Lectura e escritura musical como apoio para a interpretación e creación.
10. A voz (sempre que o contexto o permita, é dicir a 3m de distancia fóra ou no ximnasio), a palabra, os instrumentos e o corpo como medios de expresión musical: características e habilidades técnicas e interpretativas.
11. Interpretación dun repertorio de pezas vocais (sempre que o contexto o permita, é dicir a 3m de distancia fóra ou no ximnasio) , instrumentais e de danzas de diferentes xéneros, estilos e culturas.
12. Interpretación dun repertorio de pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español.
13. A interpretación individual e en grupo: pautas básicas de interpretación.

14. Improvisación vocal, instrumental e corporal: individual e en grupo, libre e dirixida.

Bloque 2. Escoita

1. A audición como forma de comunicación e como fonte de coñecemento e enriquecemento intercultural.
2. Utilización de diferentes recursos para a comprensión da música escoitada: corporais, vocais, instrumentais, medios audiovisuais e tecnoloxías, textos, partituras, musicogramas e outras representacións gráficas.
3. Clasificación e discriminación auditiva dos diferentes tipos de voces e instrumentos e de distintas agrupacións vocais e instrumentais.
4. Elementos que interveñen na construción dunha obra musical e identificación destes na audición.
5. A música en directo: os concertos e outras manifestacións musicais.
6. A contaminación acústica: detección e prevención.

Bloque 3. Contextos musicais e culturais

1. Manifestacións musicais máis significativas do patrimonio musical occidental e doutras culturas.
2. Manifestacións musicais máis significativas do patrimonio musical español.
3. Recoñecemento da pluralidade de estilos na música actual.
4. A presenza da música nas diferentes manifestacións artísticas: danza, teatro, artes plásticas, cine, literatura e outras.

Bloque 4. Música e tecnoloxías

1. Tecnoloxías da Información e a Comunicación e outros dispositivos electrónicos nos procesos de creación, gravación e reprodución e interpretación musical.
2. Coñecemento e comprensión do feito musical a través das novas tecnoloxías (souncloud, spotify, youtube.....)
3. Investigación musical e novas tecnoloxías. Neste apartado cabe destacar que un espazo da materia está adicado á edición e produción musical con programas básicos polo que dalgún xeito estanse a fomentar as novas tecnoloxías
4. Recursos para a conservación e a difusión das creacións musicais. Rexistro das composicións propias, usando distintas formas de notación e diferentes técnicas de gravación.
5. Tódalas actividades que vaiamos facendo vanse colgar da Av co que estase a desenvolver continuamente a competencia dixital do alumnado

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Bloque 1. Interpretación e creación

1. Recoñecer os parámetros do son e os elementos básicos da linguaxemusical, utilizando unha linguaxe técnica apropiada e aplicalos a través da lectura ou a audición de pequenas obras ou fragmentos musicais.
 - 1.1. Recoñece os parámetros do son e os elementos básicos da linguaxemusical, utilizando unha linguaxe técnica apropiada.
 - 1.2. Recoñece e aplica os ritmos e os compases a través da lectura ou a audición de pequenas obras ou fragmentos musicais.
 - 1.3. Identifica e transcribe ditados de padróns rítmicos e melódicos conformulacións sinxelas en estruturas binarias, ternarias e cuaternarias.
2. Distinguir e utilizar os elementos da representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama, clave de sol en segunda liña, duración das figuras, signos que afectan á intensidade e matices, indicacións rítmicas e de tempo, etc.).
 - 2.1. Distingue e emprega os elementos que se utilizan na representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama, clave de sol, duración das figuras, signos que afectan á intensidade e matices, indicacións rítmicas e de tempo, etc.).
3. Improvisar e interpretar estruturas musicais elementais construídas sobre os modos e as escalas máis sinxelas e os ritmos máis comúns.
 - 3.1. Improvisa e interpreta estruturas musicais elementais construídas sobre os modos e as escalas máis sinxelas e os ritmos máis comúns.
 - 3.2. Utiliza os elementos e os recursos adquiridos para elaborar arranxos e crea cancións, pezas instrumentais e coreografías.
4. Analizar e comprender o concepto de textura e recoñecer, a través da audición e a lectura de partituras, os diferentes tipos de textura.
 - 4.1. Recoñece, comprende e analiza diferentes tipos de textura.
5. Coñecer os principios básicos dos procedementos compositivos e as formas de organización musical.

- 5.1. Comprende e identifica os conceptos e os termos básicos relacionados cos procedementos compositivos e os tipos formais.
6. Mostrar interese polo desenvolvemento das capacidades e as habilidades técnicas como medio para as actividades de interpretación, aceptando e cumprindo as normas que rexen a interpretación en grupo e achegando ideas musicais que contribúan ao perfeccionamento da tarefa común.
7. Mostra interese polo coñecemento e o coidado da voz, o corpo e os instrumentos.
 - 7.1. Canta pezas vocais propostas(sempre que o contexto o permita, é dicir a 3m de distancia fóra ou no ximnasio), aplicando técnicas que permitan unha correcta emisión da voz.
 - 7.2. Practica a relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación.
 - 7.3. Adquire e aplica as habilidades técnicas e interpretativas necesarias nas actividades de interpretación adecuadas ao nivel.
 - 7.4. Coñece e pon en práctica as técnicas de control de emocións á hora de mellorar os seus resultados na exposición ante un público.
8. Demostrar interese polas actividades de composición e improvisación e mostra respecto polas creacións dos seus compañeiros.
 - 8.1. Realiza improvisacións e composicións partindo de pautas previamente establecidas.
 - 8.2. Demostra unha actitude de superación e mellora das súas posibilidades e respecta as distintas capacidades e formas de expresión dos seus compañeiros.
9. Participar activamente e con iniciativa persoal nas actividades de interpretación, asumindo diferentes roles, intentando concertar a súa acción coa do resto do conxunto, achegando ideas musicais e contribuindo ao perfeccionamento da tarefa en común.
 - 9.1. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais(sempre que o contexto o permita, é dicir a 3m de distancia fóra ou no ximnasio), , instrumentais e danzas de diferentes xéneros, estilos e culturas, aprendidas por imitación e a través da lectura de partituras con diversas formas de notación, adecuadas ao nivel.
 - 9.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español.

- 9.3. Mostra apertura e respecto cara ás propostas do profesor e dos compañeiros.
 - 9.4. Practica as pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao director e aos outros intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto, mostrando espírito crítico ante a súa propia interpretación e a do seu grupo.
 - 9.5. Participa de xeito activo en agrupacións vocais e instrumentais, colaborando con actitudes de mellora e compromiso e mostrando unha actitude aberta e respectuosa.
10. Explorar as posibilidades de distintas fontes e obxectos sonoros.
- 10.1. Mostra interese polas paisaxes sonoras que nos rodean e reflexiona sobre estes.
 - 10.2. Investiga e indaga de forma creativa as posibilidades sonoras emusicais dos obxectos.

Bloque 2. Escoita

- 1. Identificar e describir os diferentes instrumentos, voces e as súas agrupacións.
- 2. Diferencia as sonoridades dos instrumentos da orquestra, así como a súa forma, e os diferentes tipos de voces.
- 3. Diferencia as sonoridades dos instrumentos máis característicos da música popular moderna, do folclore, e doutras agrupacións musicais.
- 4. Explora e descobre as posibilidades da voz e os instrumentos e a súa evolución ao longo da historia da música.
- 5. Ler distintos tipos de partituras no contexto das actividades musicais da aula como apoio ás tarefas de audición.
- 6. Le partituras como apoio á audición.
- 7. Valorar o silencio como condición previa para participar nas audicións.
- 8. Valora o silencio como elemento indispensable para a interpretación e a audición.
- 9. Recoñecer auditivamente e determinar a época ou a cultura á que pertencen distintas obras musicais, interesándose por ampliar as súas preferencias.
- 10. Mostra interese por coñecer músicas doutras épocas e culturas.
- 11.
- 12. Recoñece e sabe situar no espazo e no tempo músicas de diferentes culturas.
- 13. Identificar e describir, mediante o uso de distintas linguaxes (gráfica, corporal ou verbal), algúns elementos e formas de organización e estruturación musical

(ritmo, melodía, textura, timbre, repetición, imitación, variación) dunha obra musical interpretada en vivo ou gravada.

14. Describe os diferentes elementos das obras musicais propostas.
15. Utiliza con autonomía diferentes recursos como apoio á análise musical.
16. Emprega conceptos musicais para comunicar coñecementos, xuízos e opinións musicais de forma oral e escrita con rigor e claridade.
17. Identificar situacións do ámbito cotián nas que se produce un uso indiscriminado do son, analizando as súas causas e propoñendo solucións.
18. Toma conciencia da contribución da música á calidade da experiencia humana, mostrando unha actitude crítica ante o consumo indiscriminado de música.
19. Elabora traballos de indagación sobre a contaminación acústica.

Bloque 3. Contextos musicais e culturais

1. Realizar exercicios que reflectan a relación da música con outras disciplinas.
2. Expresa contidos musicais e relacións con períodos da historia da música e con outras disciplinas.
3. Recoñece distintas manifestacións da danza.
4. Distingue as diversas funcións que cumpre a música na nosa sociedade.
5. Demostrar interese por coñecer músicas de distintas características, épocas e culturas, e por ampliar e diversificar as propias preferencias musicais, adoptando unha actitude aberta e respectuosa.
6. Mostra interese por coñecer os distintos xéneros musicais e as súas funcións expresivas, gozando deles como oínte con capacidade selectiva.
7. Mostra interese por coñecer música de diferentes épocas e culturas como fonte de enriquecemento cultural e gozo persoal.
8. Apreciar a importancia do patrimonio cultural español e comprender o valor de conservalo e transmitilo.
9. Valora a importancia do patrimonio español.

10. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzadas do patrimonio español.
11. Coñece e describe os instrumentos tradicionais españois.
12. Valorar a asimilación e o emprego dalgúns conceptos musicais básicos necesarios á hora de emitir xuízos de valor ou «falar de música».
13. Emprega un vocabulario adecuado para describir percepcións e coñecementos musicais.
14. Comunica coñecementos, xuízos e opinións musicais de forma oral e escrita con rigor e claridade.
15. Mostrar interese e actitude crítica pola música actual, os musicais, os concertos en vivo e as novas propostas musicais, valorando os elementos creativos e innovadores destes.
16. Utiliza diversas fontes de información para indagar sobre as novas tendencias, representantes, grupos de música popular etc., e realiza unha revisión crítica das devanditas producións.
17. Interésase por ampliar e diversificar as preferencias musicais propias.

Bloque 4. Música e Tecnoloxías

1. Utilizar con autonomía os recursos tecnolóxicos dispoñibles, demostrando un coñecemento básico das técnicas e procedementos necesarios para gravar, reproducir, crear, interpretar música e realizar sinxelas producións audiovisuais.
2. Coñece algunhas das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías e utilízalas como ferramentas para a actividade musical.

Participa en todos os aspectos da produción musical demostrando o uso adecuado dos materiais relacionados, métodos e tecnoloxías.
3. Utilizar de xeito funcional os recursos informáticos dispoñibles para a aprendizaxe e indagación do feito musical.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Bloque 1. Interpretación e creación

1.1. Aplica as habilidades técnicas necesarias nas actividades de interpretación. Colabora co grupo e respecta as regras fixadas para lograr un resultado acorde coas súas propias posibilidades.

1.2. Le partituras como apoio á interpretación.

2.1. Interpreta e memoriza un repertorio variado de cancións, pezas instrumentais e danzas cun nivel de complexidade en aumento.

3.1. Coñece e utiliza adecuadamente diferentes técnicas, recursos e procedementos compositivos para elaborar arranxos musicais, improvisar e compoñer música.

3.2. Utiliza con autonomía diferentes recursos informáticos ao servizo da creación musical.

4.1. Coñece e analiza o proceso seguido en distintas producións musicais (discos, programas de radio e televisión, cine, etc.) e o papel xogado en cada unha das fases do proceso polos diferentes profesionais que interveñen.

Bloque 2. Escoita

1.1. Analiza e comenta as obras musicais propostas, axudándose de diversas fontes documentais.

1.2. Le partituras como apoio á audición.

2.1. Analiza críticas musicais e utiliza un vocabulario apropiado para a elaboración de críticas orais e escritas sobre a música escoitada.

3.1. Utiliza con rigor un vocabulario adecuado para describir a música.

4. Recoñece e compara os trazos distintivos de obras musicais e descríbeos utilizando unha terminoloxía adecuada.

4.1. Sitúa a obra musical nas coordenadas de espazo e tempo.

4.2. Mostra interese, respecto e curiosidade pola diversidade de propostas musicais, así como polos gustos musicais doutras persoas.

5.1. Mostra unha actitude crítica ante o papel dos medios de comunicación na difusión e a promoción da música.

6.1. Coñece e explica o papel da música en situacións e contextos diversos: actos da vida cotiá, espectáculos, medios de comunicación, etc.

Bloque 3. Contextos musicais e culturais

1.1. Mostra interese por coñecer o patrimonio musical español.

1.2. Coñece os testemuños máis importantes do patrimonio musical español, situándoos no seu contexto histórico e social.

2.1. Analiza, a través da audición, músicas de distintos lugares do mundo, identificando as súas características fundamentais.

2.2. Recoñece as características básicas da música española e da música popular urbana.

3.1. Elabora traballos nos que establece sinerxías entre a música e outras manifestacións artísticas.

4.1. Realiza traballos e exposicións ao resto do grupo sobre a evolución da música popular.

4.2. Utiliza os recursos das novas tecnoloxías para expoñer os contidos de xeito claro.

Bloque 4. Música e tecnoloxías

- 1.1. Selecciona recursos tecnolóxicos para diferentes aplicacións musicais.
- 1.2. Comprende a transformación de valores, hábitos, consumo e gusto musical como consecuencia dos avances tecnolóxicos.
 - 2.1. Manexa as técnicas básicas necesarias para a elaboración dun produto audiovisual.
- 3.1. Sabe buscar e seleccionar fragmentos musicais adecuados para sonorizar secuencias de imaxes.

- 3.2. Sonoriza imaxes fixas e en movementos mediante a selección de músicas preexistentes ou a creación de bandas sonoras orixinais.
- 4.1. Utiliza con autonomía as fontes de información e os procedementos apropiados para indagar e elaborar traballos relacionados coa función da música nos medios de comunicación.
- 5.1. Mostra interese por coñecer as posibilidades que ofrecen as novas tecnoloxías como ferramentas para a actividade musical.
- 5.2. Coñece e consulta fontes de información imprimida ou dixital para resolver dúbidas e para avanzar na aprendizaxe autónoma.
- 5.3. Utiliza a información de xeito crítico, obtida de distintos medios e pode usala e transmitila a través de distintos soportes.
- 5.4. Coñece e cumpre as normas establecidas para realizar as diferentes actividades da aula.

***CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE DA
TEMPORALIZACIÓN, A CONTRIBUCIÓN AO
DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE, E OS
INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN PARA SEGUNDO DA ESO***

T E M P O T R I M E S	COMPETEN CIAS CLAVE	INSTRUMENTOS					RÚ B. INF OR ME	OBS. AULA
		TRA BAL LO INDI VID UAL	INT E R P R E T A C I O N	IN TE R P R E T A C I O N				
	Bloque 1. Interpretación e creación							
1,2,3	MUB1.1.1. Recoñece os parámetros do son e os elementos básicos da linguaxe musical,* utilizando unha linguaxe técnica apropiada.	CCEC CCL	80				20	
1,2,3	MUB1.1.2. Recoñece e aplica os ritmos e os compases a través da lectura ou a audición* de pequenas obras ou fragmentos musicais.	CMCCT CCEC	80				20	
1,2,3	MUB1.1.3. Identifica e transcribe ditados de patróns rítmicos e melódicos con* formulacións sinxelas en estruturas binarias, ternarias e cuaternarias.	CMCCT CCEC	80				20	
1,2,3	MUB1.2.1. Distingue e emprega os elementos que se utilizan na representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama; clave de sol e de fa en cuarta; duración das figuras; signos que afectan a intensidade e matices: indicacións rítmicas e de tempo, etc.)	CCEC	80				20	

1,2,3	MUB1.3.1. Improvisa e interpreta estruturas musicais elementais construídas sobre os* modos e as escalas máis sinxelas e os ritmos máis comúns.	CAA • CCEC		60	40			
1,2,3	MUB1.3.2. Utiliza os elementos e os recursos adquiridos para elaborar arranxos e crear* cancións, pezas instrumentais e coreografías.	CAA • CCEC						100
1,2,3	MUB1.4.1. Aмосa interese polo coñecemento e a aplicación de técnicas e as normas do coidado da voz, o corpo e os	CAA		50	50			

TEMP. TRIMESTRE		COM PETE NCI AS CLA	INSTRUMENTOS					RÚ B. INF OR ME	OBS. AULA
			INT ER PRE TAC. IND IV	IN TE RP RE TA C.					
	instrumentos.	CCEC							
1,2,3	MUB1.4.2 Canta pezas vocais propostas aplicando técnicas que permiten unha correcta emisión da voz	CCEC	50	50					
1,2,3	MUB1.4.3. Practica a relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación.	CCEC	50	50					
1,2,3	MUB1.4.4. Adquire e aplica as habilidades técnicas e interpretativas necesarias nas actividades de interpretación adecuadas ao nivel.	CCEC	50	50					
1,2,3	MUB1.4.5. Coñece e pon en práctica as técnicas de control de emocións á hora de mellorar os seus resultados na exposición ante un público.	CAA CCEC	50	50					
1,2,3	MUB15.1. Realiza improvisacións e composicións partindo de pautas previamente establecidas.	CAA CCEC	50	50					
1,2,3	MUB1.5.2. Amosa unha actitude de superación e mellora das súas posibilidades, e respecta as capacidades e as formas de expresión dos seus compañeiros e das súas compañeiras.	CSIEE						100	

1,2,3	MUB1.6.1. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas de diferentes xéneros, estilos e culturas, aprendidas por imitación e a través da lectura de partituras con diversas formas de notación, adecuadas ao nivel.	CCEC		50	50			
-------	---	------	--	----	----	--	--	--

TEMP. TRIMESTRE		COMPETE NCIAS CLAVE		E	INTE RPRE T.IND IVID UAL	IN TE RP RE TA CI ON	RUBRÚ. PROX ECTO	INFOR ME	OBS. AULA
	Bloque2								
1,2	MUB2.1.1. Diferencia as sonoridades dos instrumentos da orquestra, así como a súa forma e os diferentes tipos de voces.	CCEC	50			30		20	
3	MUB2.1.2. Diferencia as sonoridades dos instrumentos máis característicos da música popular moderna, do folclore e doutras agrupacións musicais.	CCEC	50			30		20	
1,2,3	MUB2.2.1. Sigue partituras como apoio á audición.	CCEC						100	
1,2,3	MUB2.3.1. Valora e aplica o silencio como elemento indispensable para a interpretación e a audición.	CSC						100	
1,2,3	MUB2.4.1. Describe os elementos das obras musicais propostas.	CCL CCEC	80					20	
1,2,3	MUB2.4.2. Utiliza de xeito guiado recursos como apoio á análise musical.	CCEC						100	
1,2,3	MUB2.4.3. Emprega conceptos musicais para comunicar coñecementos, xuízos e opinións musicais de forma oral e escrita, con rigor e claridade.	CCL						100	
1,2,3	MUB2.5.1. Toma conciencia da contribución da música á calidade da experiencia humana, amosando unha actitude	CSC						100	

			INSTRUMENTOS
--	--	--	--------------

T E M P O R I M E S T R E	ESTAND. APREN.	COMPE TENCIA S CLAVE	E A	I N T E R P R E T A C I O N E S G R A F I C O S I N D I V I D U A L	RUBRÚB. PROXFOR ECTME	OBS. AULA
	crítica ante o consumo indiscriminado de música.					

1	MUB2.5.2. Elabora traballos de indagación sobre a contaminación acústica.	• CSIE E CD					100	
---	---	----------------	--	--	--	--	-----	--

TEMP. TRIMEST RE		COMPE TENCI AS CLAVE	INSTRUMENTOS						RÚ B. INF OR ME	OBS. AULA
				INTER PRET ESCRIT A NDIV	INTE RPR ETA C.GR UPO					
	Bloque 3									
1,2,3	MUB3.1.1. Recoñece, crea e interpreta distintas manifestacións da danza.	CCEC		40	40			20		
1,2	MUB3.1.2. Distingue as diversas funcións que cumpre a música na nosa	CCEC	80						20	

1,2,3	MUB3.2.1. Amona interese por coñecer os xéneros musicais e as súas funcións expresivas, gozando deles como oínte con capacidade selectiva.	CCEC	80					100
1,2,3	MUB3.3.1. Valora e respecta a importancia do patrimonio musical español e	CCEC						100
1,2,3	MUB3.3.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego.	CCEC		50	50			
2	MUB3.3.3. Coñece e describe os instrumentos tradicionais españois e galegos.	CCEC						
2	MUB3.3.4. Contribúe á conservación, a recuperación e a transmisión do patrimonio musical galego, colaborando na recollida, na gravación e na transcripción de pezas.	CCEC CSIEE	50			30		20
1,2,3	MUB3.4.1. Emprega un vocabulario adecuado para describir percepcións e coñecementos musicais	CCL	50					50
1,2,3	MUB3.4.2. Comunica coñecementos, xuízos e opinións musicais de xeito oral e escrito, con rigor e claridade.	CCL	50					50

			INSTRUMENTOS					
--	--	--	--------------	--	--	--	--	--

TEMP. TRIMESTRE		COMPE TENCI AS CLAVE		E CR T	IN TE RP RE TA C. GR UP O		RÚ B. INF OR ME	OBS. AULA
1,2,3	MUB3.5.1. Utiliza diversas fontes de información de xeito guiado para indagar sobre novas tendencias, representantes, grupos de música popular, etc., e realiza unha revisión crítica desas producións.	CD				50		50
1,2,3	MUB3.5.2. Interésase por ampliar e diversificar as preferencias musicais propias.	CAA						100

TEMPORALIDADE	CONTIDO	COMPETENCIAS CLAVE	INSTRUMENTOS					OBS. AULA
				TRUB.	PROXECTO	RÚB. INFORME		
	Bloque 4							
1,2,3	MUB4.1.1. Coñece algunhas das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías e utilízaas como ferramentas para a actividade musical.	CD		40	50			10
1,2,3	MUB4.1.2. Participa na produción musical demostrando o uso adecuado dos materiais relacionados, os métodos e as tecnoloxías.	CD		40	50			10
1,2,3	MUB4.2.1. Utiliza de xeito guiado as fontes e os procedementos apropiados para elaborar traballos sobre temas relacionados co feito musical.	CD		60				40

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

ESTAND. APREN.	GRAO MIN CONSEC
Bloque 1. Interpretación e creación	
MUB1.1.1. Recoñece os parámetros do son e os elementos básicos da linguaxe musical, utilizando unha linguaxe técnica apropiada.	Identifica elementos básicos do son e da linguaxe musical, respondendo a preguntas concretas sobre os mesmos

MUB1.1.2. Recoñece e aplica os ritmos e os compases a través da lectura ou a audición de pequenas obras ou fragmentos musicais.	Fai correctamente lectura e audición de obras moi sinxelas.
MUB1.1.3. Identifica e transcribe ditados de patróns rítmicos e melódicos con formulacións	É capaz de repetir estruturas rítmico melódicas básicas

sinxelas en estruturas binarias, ternarias e cuaternarias	
MUB1.2.1. Distingue e emprega os elementos que se utilizan na representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama; clave de sol e de fa en cuarta; duración das figuras; signos que afectan a intensidade e matices; indicacións rítmicas e de tempo, etc.).	Identifica e transcribe notas en clave de sol e recoñece os matices de intensidade
MUB1.3.1. Improvisa e interpreta estruturas musicais elementais construídas sobre os modos e as escalas máis sinxelas e os ritmos máis comúns.	Improvisa sobre un ritmo moi básico
MUB1.3.2. Utiliza os elementos e os recursos adquiridos para elaborar arranxos e crear cancións, pezas instrumentais e coreografías.	É capaz de crear sinxelas melodías e coreografías básicas
MUB1.4.1. Amona interese polo coñecemento e a aplicación de técnicas e as normas do coidado da voz, o corpo e os instrumentos.	Amona interese polo coñecemento e a aplicación de técnicas e as normas do coidado da voz, o corpo e os instrumentos.
MUB1.4.2. Canta pezas vocais propostas aplicando técnicas que permitan unha correcta emisión da voz.*	Canta pezas vocais moi sinxelas cunha correcta emisión da voz
MUB1.4.3. Practica a relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación.*	Practica a relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación.
MUB1.4.4. Adquire e aplica as habilidades técnicas e interpretativas necesarias nas actividades de interpretación adecuadas ao nivel.	Adquire e aplica as habilidades técnicas e interpretativas necesarias nas actividades de interpretación ó seu nivel
MUB1.4.5. Coñece e pon en práctica as técnicas de control de emocións á hora de mellorar os seus resultados na exposición ante un público.	Coñece e pon en práctica control de emocións á hora de facer exposicións en público
MUB15.1. Realiza improvisacións e composicións partindo de pautas previamente establecidas.	Realiza sinxelas improvisacións con pautas previstas
MUB1.5.2. Amona unha actitude de superación e mellora das súas posibilidades, e respecta as capacidades e as formas de expresión dos seus compañeiros e das súas compañeiras.	Tenta superarse e amona respecto pola interpretación de compañeiros

MUB1.6.1. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas de diferentes xéneros, estilos e culturas, aprendidas por imitación e a través da lectura de partituras con diversas formas de notación, adecuadas ao nivel.	Práctica interpreta e memoriza sinxelas pezas de danza instrumentais e vocais de diferentes xéneros, estilos e culturas.
MUB1.6.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego.	Práctica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego
MUB1.6.3. Aмосa apertura e respecto cara ás propostas do profesorado e dos compañeiros e as compañeiras.	Aмосa respecto polas propostas dos compañeiros e o profesor.

<p>MUB1.6.4. Practica as pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/a director/a e a outros/as intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto, amosando espírito crítico ante a súa propia interpretación e a do seu grupo.</p>	<p>Practica as pautas básicas de interpretación en conxunto</p>
<p>MUB1.6.5. Participa activamente en agrupacións vocais e instrumentais, colaborando con actitudes de mellora e compromiso e amosando unha actitude aberta e respectuosa.</p>	<p>Participa en agrupacións vocais e instrumentais con actitude de respecto e compromiso</p>

Bloque2

MUB2.1.1. Diferencia as sonoridades dos instrumentos da orquestra, así como a súa forma e os diferentes tipos de voces.	É capaz de distinguir visual e sonoramente os instrumentos da orquestra e as voces máis agudas e graves dun coro
MUB2.1.2. Diferencia as sonoridades dos instrumentos máis característicos da música popular moderna, do folclore e doutras agrupacións musicais.	Diferencia as sonoridades máis características dos instrumentos da música popular moderna e do folclore
MUB2.2.1. Sigue partituras como apoio á audición.	É capaz de seguir unha partitura sinxela de apoio á audición
MUB2.3.1. Valora e aplica o silencio como elemento indispensable para a interpretación e a audición.	Valora e aplica o silencio como elemento indispensable na audición e interpretación
MUB2.4.1. Describe os elementos das obras musicais propostas.	Describe os elementos máis básicos das audicións propostas
MUB2.4.2. Utiliza de xeito guiado recursos como apoio á análise musical.	Utiliza de xeito guiado recursos como apoio á audición
MUB2.4.3. Emprega conceptos musicais para comunicar coñecementos, xuízos e opinións musicais de forma oral e escrita, con rigor e claridade.	Emprega conceptos musicais básicos para emitir coñecementos e xuízos.
MUB2.5.1. Toma conciencia da contribución da música á calidade da experiencia humana, amosando unha actitude crítica ante o consumo indiscriminado de música.	Ten conciencia da contribución da música á calidade da experiencia humana amosando unha actitude crítica ó uso indiscriminado de música,
MUB2.5.2. Elabora traballos de indagación sobre a contaminación acústica.	Busca na vida cotiá e graba diferentes paisaxes sonoras descubriendo se existe contaminación sonora

Bloque 3

MUB3.1.1. Recoñece, crea e interpreta distintas manifestacións da danza.	Recoñece e interpreta diferentes danzas
MUB3.1.2. Distingue as diversas funcións que cumpre a música na nosa sociedade.	Distingue as funcións básicas da música na sociedade

MUB3.2.1. Aмоса interese por coñecer os xéneros musicais e as súas funcións expresivas, gozando deles como oínte con capacidade selectiva.	Aмоса interese por recoñecer xéneros musicais diferentes disfrutando como oínte.
MUB3.3.1. Valora e respecta a importancia do patrimonio musical español e galego.	Respecta a importancia do patrimonio musical español e galego
MUB3.3.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego.	Practica , interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego.
MUB3.3.3. Coñece e describe os instrumentos tradicionais españois e galegos.	Coñece os instrumentos básicos do folclore galego e español

MUB3.3.4. Contribúe á conservación, a recuperación e a transmisión do patrimonio musical galego, colaborando na recollida, na gravación e na transcripción de pezas.	Fai gravacións de folclore na súa zona
MUB3.4.1. Emprega un vocabulario adecuado para describir percepcións e coñecementos musicais	Describe os coñecementos musicais con vocabulario básico axeitrado
MUB3.4.2. Comunica coñecementos, xuízos e opinións musicais de xeito oral e escrito, con rigor e claridade.	Comunica coñecementos, xuízos e opinións musicais ó seu nivel de xeito oral e escrito
MUB3.5.1. Utiliza diversas fontes de información de xeito guiado para indagar sobre novas tendencias, representantes, grupos de música popular, etc., e realiza unha revisión crítica desas producións.	Utiliza de xeito guiado diversas fontes de información para indagar sobre tendencias musicais, representantes de grupos....
MUB3.5.2. Interésase por ampliar e diversificar as preferencias musicais propias.	Mostra interese por ampliar e diversificar preferencias musicais propias.
Bloque 4	
MUB4.1.1. Coñece algunhas das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías e utilízalas como ferramentas para a actividade musical.	Utiliza de xeito guiado as tecnoloxías como ferramenta para a actividade musical
MUB4.1.2. Participa na produción musical demostrando o uso adecuado dos materiais relacionados, os métodos e as tecnoloxías.	Participa na produción musical cun uso axeitado dos materiais, os métodos e as tecnoloxías
MUB4.2.1. Utiliza de xeito guiado as fontes e os procedementos apropiados para elaborar traballos sobre temas relacionados co feito musical.	Utiliza con certa autonomía as fontes e os procedementos apropiados para elaborar traballos sobre temas relacionados co feito musical

*

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE PARA SEGUNDO DA E.S.O

Para que a a avaliación sexa efectiva o alumnado debe recibir pautas claras de como se vai avaliar.O resultado da aplicación dos criterios e instrumentos de avaliación expresarase , en cada un dos trimestres e o acabar o curso mediante unha escala de cualificación do un ó dez que terá como referente os estándares descritos anteriormente e que estará dacordo coas seguintes normas de cualificación:

A cualificación de cada avaliación trimestral dependerá das obtidas a través dos procedementos empregados que deben ser variados e capaces de ofrecer información relevante sobre o cumprimento dos estándares de área e os obxectivos xerais.

Estándares	Procedemento e instrumento	% na nota das avaliacións
MusB1.1.1,1.1.2,1.1.3,1.2.1,2.1.1,2.1.2,2.4. 1,3.1.1	Proba escrita con apoio de audio	30
MusB1.2.1,1.1.1,1.1.2,1.1.3,1.2.1,2.1.1,2.1.2,2.4. 1,3.1.1,1.6.1,1.6.2,1.6.4	Exame de interpretación individual/ no caso do ensino non presencial través dun mp3 gravado co seu propio móvil ou a través dun instrumento virtual como pianos, carrillóns....	20
,1.6.1,1.6.2,1.6.4	Rúbrica de interpretacións grupais (no caso de que o alumnado non poida asistir á clase sustiruirase por un exame de interpretación individual con fondo instrumental e no caso de non presencialidade este 10% formar parte de traballos individuais e grupais con novas tecnoloxías)	10
MusB1.1.1,1.1.2,1.1.3,1.2.1,1.3.2,1.5.2,1.6.1,1.6.3,1.6.4,2.4.1,2.4.2,2.4.3,2.5.1,3.1.2,3.2.1,3.3.1,3.3.4,3.4.1,3.4.2	Traballos realizados na aula e na AV con seguimento de caderno de aula	25
MusB1.6.2,2.1.1,2.1.2,2.6.2,3.3.4,3.6.1	Traballos individuais e grupais a través da AV dependendo da avaliación	15

CUARTO CURSO DA ESO

CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE PARA O CUARTO CURSO

Música. 4º de ESO			
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Interpretación e creación			
1. B1.1. Práctica e aplicación de habilidades técnicas en grao crecente de complexidade e concertación coas outras partes do conxunto na interpretación vocal e instrumental, e no movemente e a danza. 2. B1.2. Interpretación de pezas vocais e instrumentais aprendidas de oído e/ou mediante a lectura de partituras con diversos tipos de notación.	1. B1.1. Ensaia e interpretar, en pequeno grupo, unha peza vocal ou instrumental, ou unha coreografía, aprendidas de memoria a través da audición ou da observación de gravacións de audio e vídeo, ou mediante a lectura de partituras e outros recursos gráficos.	1. MUB1.1.1. Aplica as habilidades técnicas necesarias nas actividades de interpretación, colabora co grupo e respecta as regras fixadas para lograr un resultado acorde coas súas propias posibilidades.	1. CAA 2. CSC
		1. MUB1.1.2. Le partituras como apoio á interpretación.	- C C E C
		1. MUB1.1.3. Coñece e cumpre as normas establecidas para realizar as actividades da aula.	1. CSC
1. B1.3. Planificación, ensaio, interpretación, dirección e avaliación de espectáculos musicais na aula e noutros espazos e contextos. 2. B1.4. Perseveranza na práctica de habilidades técnicas que permitan mellorar a interpretación individual e en grupo, e a creación musical.	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Participar activamente nalgúnhas das tarefas necesarias para a celebración de actividades musicais no centro docente: planificación, ensaio, interpretación, difusión, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> MUB1.2.1. Interpreta e memoriza un repertorio variado de cancións, pezas instrumentais e danzas cun nivel de complexidade en aumento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCE C CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Utilización de técnicas, recursos e procedementos compositivos na improvisación, na elaboración de arranxos e na creación de pezas musicais. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Compoñer unha peza musical utilizando diferentes técnicas e recursos. 	<ul style="list-style-type: none"> MUB1.3.1. Coñece e utiliza axeitadamente técnicas, recursos e procedementos compositivos para elaborar arranxos musicais, improvisar e compor música. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CMC CT
		1. MUB1.3.2. Utiliza con autonomía recursos informáticos ao servizo da creación musical.	<ul style="list-style-type: none"> CD

Música. 4º de ESO			
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Ámbitos profesionais da música. Identificación e descrición das facetas e as especialidades no traballo dos/das músicos/as. B1.7. Interese por coñecer as posibilidades que ofrece a música nos ámbitos persoal e profesional. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Analizar os procesos básicos de creación, edición e difusión musical, considerando a intervención de distintos/as profesionais. 	<ul style="list-style-type: none"> MUB1.4.1. Coñece e analiza o proceso seguido en diversas producións musicais (discos, programas de radio e televisión, cine, etc.) e o papel xogado en cada fase do proceso polos/as profesionais que interveñen. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
Bloque 2. Escoita			
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Audición, recoñecemento, análise e comparación de músicas de diferentes xéneros, estilos e culturas. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Analizar e describir as principais características de pezas musicais apoiándose na audición e no uso de documentos como partituras, textos ou musicogramas. 	<ul style="list-style-type: none"> MUB2.1.1. Analiza e comenta as obras musicais propostas, axudándose de diversas fontes documentais. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> MUB2.1.2. Le e analiza partituras como apoio á audición. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B2.2. A crítica como medio de información e valoración do feito musical. Análise de críticas musicais e uso dun vocabulario apropiado para a elaboración de críticas orais e escritas sobre a música escoitada. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Expor de xeito crítico a opinión persoal respecto de distintas músicas e eventos musicais, argumentándoa en relación coa información obtida en diversas fontes: libros, publicidade, programas de concertos, críticas, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> MUB2.2.1. Analiza críticas musicais e utiliza un vocabulario axeitado para a elaboración de críticas orais e escritas sobre a música escoitada. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Rigor na utilización dun vocabulario adecuado para describir a música. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Utilizar a terminoloxía axeitada na análise de obras e situacións musicais. 	<ul style="list-style-type: none"> MUB2.3.1. Utiliza con rigor un vocabulario axeitado para describir a música. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilización de diversas fontes de información para obter referencias sobre músicas de diferentes épocas e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Recoñecer auditivamente, clasificar, situar no tempo e no espazo, e determinar a época ou a cultura e o estilo das obras 	<ul style="list-style-type: none"> MUB2.4.1. Recoñece e compara os trazos distintivos de obras musicais, e descríbese utilizando unha terminoloxía axeitada. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

Música. 4º de ESO			
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
culturas, incluídas as actuais, e sobre a oferta de concertos e outras manifestacións musicais, tanto en vivo como divulgadas a través dos medios de comunicación.	musicais escoitadas previamente na aula, amosando apertura e respecto polas novas propostas musicais e interesándose por ampliar as súas preferencias.	<ul style="list-style-type: none"> MUB2.4.2. Sitúa a obra musical nas coordenadas de espazo e tempo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CSC
		<ul style="list-style-type: none"> MUB2.4.3. Aмосa interese, respecto e curiosidade pola diversidade de propostas musicais, así como polos gustos musicais doutros persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Edición, comercialización e difusión da música. Novas modalidades de distribución da música e as súas consecuencias para os/as profesionais da música e a industria musical. 	B2.5. Distinguir as funcións que cumpre a música na nosa sociedade, atendendo a diversas variables: intención de uso, estrutura formal e medio de difusión utilizado.	<ul style="list-style-type: none"> MUB2.5.1. Aмосa unha actitude crítica ante o papel dos medios de comunicación na difusión e na promoción da música. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSC
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. A música nos medios de comunicación. Factores que inflúen nas preferencias e nas modas musicais. B2.7. Interese, respecto e curiosidade pola diversidade de propostas musicais, así como polos gustos musicais 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Explicar algunhas das funcións que cumpre a música na vida das persoas e na sociedade. 	MUB2.6.1. Coñece e explica o papel da música en situacións e contextos diversos: actos da vida cotiá, espectáculos, medios de comunicación, etc.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
Bloque 3. Contextos musicais e culturais			
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Recoñecemento e localización nas coordenadas espazo-temporais das manifestacións musicais máis significativas do patrimonio musical español e galego. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Apreciar a importancia patrimonial da música española e galega, e comprender o valor de conserva-la e transmitila colaborando na recollida, na gravación e na transcripción de pezas. 	<ul style="list-style-type: none"> MUB3.1.1. Aмосa interese por coñecer o patrimonio musical español e galego. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> MUB3.1.2. Coñece as testemuñas máis importantes do patrimonio musical español e galego, e sitúaos no seu contexto histórico e social. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Pluralidade de estilos na música actual: características culturais, artísticas e formais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Coñecer a existencia doutras manifestacións musicais e consideralas como fonte de enriquecemento cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB3.2.1. Analiza a través da audición músicas de distintos lugares do mundo e identifica as súas características 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC
---	--	---	---

Música. 4º de ESO			
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Manifestacións musicais doutras culturas. 		fundamentais.	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB3.2.2. Recoñece e explica as características básicas da música española e da música popular urbana. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. A música ao servizo doutras linguaxes: corporal, teatral, cinematográfica, radiofónica ou publicitaria. ▪ B3.5. Análise da música empregada en diferentes tipos de espectáculos e producións audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Realizar exercicios que reflectan a relación da música con outras manifestacións artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB3.3.1. Elabora traballos de investigación nos que establece sinerxías entre a música e outras manifestacións artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Utilización de diversas fontes de información para indagar sobre música popular urbana. • ▪ B3.7. O son e a música nos medios audiovisuais e nas tecnoloxías da información e da comunicación. Valoración dos recursos tecnolóxicos como instrumentos para o coñecemento da música e a satisfacción con ela. ▪ B3.8. Sensibilización e actitude crítica ante o consumo indiscriminado de música e a contaminación sonora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Coñecer e analizar as características dos principais grupos e tendencias da música popular urbana actual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB4.4.1. Realiza traballos e exposicións ao resto do grupo sobre a evolución da música popular. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCL
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB4.4.2. Utiliza os recursos das novas tecnoloxías para expor os contidos de maneira clara. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
Bloque 4. Música e tecnoloxías			

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Papel das tecnoloxías na música. Reflexión sobre a repercusión que na música tivo a posibilidade de gravar o son coa axeración dos computadores. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Valorar o papel das tecnoloxías na formación musical. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB4.1.1. Selecciona e utiliza recursos tecnolóxicos para diferentes aplicacións musicais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT
--	---	--	--

Música. 4º de ESO			
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Transformación de valores, hábitos, consumo e gusto musical como consecuencia dos avances tecnolóxicos das últimas décadas. 		<ul style="list-style-type: none"> MUB4.1.2. Comprende a transformación de valores, hábitos, consumo e gusto musical como consecuencia dos avances tecnolóxicos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Utilización de dispositivos electrónicos, recursos de internet e software musical de distintas características para o adestramento auditivo e a escoita, a interpretación e a creación musical. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Aplicar as técnicas de gravación analóxica e dixital para rexistrar as creacións propias, as interpretacións realizadas no contexto da aula e outras mensaxes musicais. 	<ul style="list-style-type: none"> MUB4.2.1. Manexa as técnicas básicas necesarias para a elaboración dun produto audiovisual. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CD
<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Aplicación de técnicas de gravación analóxica e dixital para rexistrar as creacións propias, as interpretacións realizadas no contexto da aula e outras mensaxes musicais. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Sonorizar unha secuencia de imaxes fixas ou en movemento utilizando diferentes recursos informáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> MUB4.3.1. Sabe procurar e seleccionar fragmentos musicais axeitados para sonorizar secuencias de imaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CD
		<ul style="list-style-type: none"> MUB4.3.2. Sonoriza imaxes fixas e en movemento mediante a selección de músicas preexistentes ou a creación de bandas sonoras orixinais. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CCEC CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Análise das funcións da música en producións audiovisuais: publicidade, televisión, cine, videoxogos, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Caracterizar a función da música nos medios de comunicación (radio, televisión, cine, etc.) e as súas aplicacións na publicidade, nos videoxogos e noutras aplicacións tecnolóxicas. 	<ul style="list-style-type: none"> MUB4.4.1. Utiliza con autonomía as fontes de información e os procedementos apropiados para indagar e elaborar traballos relacionados coa función da música nos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CD
<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Sonorización de imaxes fixas e en movemento mediante a selección de músicas preexistentes ou a creación de bandas sonoras orixinais. B4.7. Valoración crítica da utilización dos medios audiovisuais e as tecnoloxías da información e da comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Coñecer as posibilidades das tecnoloxías aplicadas á música e utilízalas con autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> MUB4.5.1. Aмосa interese por coñecer as posibilidades que ofrecen as novas tecnoloxías como ferramentas para a actividade musical. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> MUB4.5.2. Coñece e consulta fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas e para avanzar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CCL CAA

Música. 4º de ESO			
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
sonoras e audiovisuais.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB4.5.3. Utiliza a información de xeito crítico, obtena de distintos medios e pode utilizala e transmitila utilizando distintos formatos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CL ▪ CD

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE DA TEMPORALIZACIÓN, A CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE, E OS INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN EN CUARTO DA ESO

TRIM.	ESTANDAR DE APRENDIZAXE	COMPET. CLAVE	Gr ao Mi ni mo Co ns.	Escrita	Interpret. Indiv.	Interpret. Grupo	Rúbrica Proxecto	Rúbrica Informe	Obs. Aula
	Bloque 1. Interpretación e creación								
	MUB1.1.1. Aplica as habilidades técnicas necesarias nas actividades de interpretación, colabora co grupo e respecta as regras fixadas para lograr un resultado acorde coas súas propias posibilidades.	CAA CSC	50						100
	MUB1.1.2. Le partituras como apoio á interpretación.	CCEC	50						100
	MUB1.1.3. Coñece e cumpre as normas establecidas para realizar as actividades de aula.	CSC	50						100
	MUB1.2.1. Interpreta e memoriza un repertorio variado de cancións, pezas instrumentais e danzas cun nivel de complexidade en aumento.	CCEC CSC	50		50	50			
	MUB1.3.1. Coñece e utiliza axeitadamente técnicas, recursos e procedementos compositivos para elaborar arranxos musicais, improvisar e compor música.	CD CMCCT	50				50		50
	MUB1.3.2. Utiliza con autonomía recursos informáticos ao servizo da creación musical.	CD	50		50	50			

	MUB1.4.1. Coñece e analiza o proceso seguido en diversas producións musicais (discos, programas de radio e televisión, cine, etc.) e o papel xogado en cada fase do proceso polos/as profesionais que interveñen.	CSC CSIEE	50		50	50			
	MUB2.4.1. Recoñece e compara os trazos distintivos de obras musicais, e descríbese utilizando unha terminoloxía axeitada.	CCL CCEC	50						100
	MUB2.4.2. Sitúa a obra musical nas	CCEC	50	75					25

TRIM.	ESTANDAR DE APRENDIZAXE	COMPET. CLAVE	G r a	Escrita	Interpret. Indiv.	Interpret. Grupo	Rúbrica Proxecto	Rúbrica Informe	Obs. Aula
	coordenadas de espazo e tempo.	CSC							
	MUB2.4.3. Aмоса interese, respecto e curiosidade pola diversidade de propostas musicais, así como polos gustos musicais doutras persoas.	CSC CCEC	50						100
	MUB2.5.1. Aмосa unha actitude crítica ante o papel dos medios de comunicación na difusión e na promoción da música.	CD CSC	50			25	50		25
	Bloque 3. Contextos musicais e culturais								
	MUB3.2.2. Recoñece e explica as características básicas da música española e de música popular urbana.	CSC CCEC	50	75					25
	MUB3.3.1. Elabora traballos de investigación nos que establece sinerxías entre a música e outras manifestacións artísticas.	CCL CSC CAA	50	75					25
	MUB3.4.1. Realiza traballos e exposicións ao resto do grupo sobre a evolución da música popular.	CAA CSC CCL	50	75					25
	MUB3.4.2. Utiliza os recursos das novas tecnoloxías para expor os contidos de maneira clara.	CD	50	75					25
	Bloque 4. Música e tecnoloxías								
	MUB4.1.1. Coñece algunhas das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías e utilízalas como ferramentas para a actividade.	CD CCEC	100		40	50			10
	MUB4.1.2. Participa en todos os aspectos da produción musical demostrando o uso adecuado dos materiais relacionados, os métodos e as tecnoloxías.	CSC CSIEE	100		40	50			10
	MUB4.2.1. Utiliza con autonomía as fontes e os procedementos apropiados para elaborar traballos sobre temas relacionados co feito musical.	CD CAA	50		60				40

GRADO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE

ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
BLOQUE 1.INTERPRETACIÓN E CREACIÓN	
MUB1.1.1. Aplica as habilidades técnicas necesarias nas actividades de interpretación, colabora co grupo e respecta as regras fixadas para lograr un resultado acorde coas súas propias	Realiza obras co grupo respectando as

posibilidades.	normas de interpretación en grupo
MUB1.1.2. Le partituras como apoio á interpretación.	Le partituras sinxelas
MUB1.1.3. Coñece e cumpre as normas establecidas para realizar as actividades da aula.	Desenvolvase correctamente na aula de música respectando as normas
MUB1.2.1. Interpreta e memoriza un repertorio variado de cancións, pezas instrumentais e danzas cun nivel de complexidade en aumento.	Interpreta e memoriza alomenos a metade do repertorio feito no ano
MUB1.3.1. Coñece e utiliza axeitadamente técnicas, recursos e procedementos compositivos para elaborar arranxos musicais, improvisar e compor música.	Coñece os recursos necesarios para levar a cabo pequenos arranxos e improvisacións
MUB1.3.2. Utiliza con autonomía recursos informáticos ao servizo da creación musical.	Utiliza recursos informáticos traballados na clase para transcribir e crear a súa música
MUB1.4.1. Coñece e analiza o proceso seguido en diversas producións musicais (discos, programas de radio e televisión, cine, etc.) e o papel xogado en cada fase do proceso polos/as profesionais que interveñen.	Coñece o proceso seguido en diversas producións musicais e o papel xogado polos profesionais que interveñen
BLOQUE 2.A ESCOITA	
▪ MUB2.1.1. Analiza e comenta as obras musicais propostas, axudándose de diversas fontes documentais.	Analiza as obras musicais propostas axudándose de fontes documentais
▪ MUB2.1.2. Le e analiza partituras como apoio á audición.	Le partituras e fai análise sinxelo das mesmas
▪ MUB2.2.1. Analiza críticas musicais e utiliza un vocabulario axeitado para a elaboración de críticas orais e escritas sobre a música escoitada.	Utiliza un linguaxe axeitado para a elaboración de unha crítica axeitada de unha obra musical
▪ MUB2.3.1. Utiliza con rigor un vocabulario axeitado para describir a música.	Para describir a música emprega un linguaxe sinxelo pero axeitado
▪ MUB2.4.1. Recoñece e compara os trazos distintivos de obras musicais, e descríbese utilizando unha terminoloxía axeitada.	Recoñece e compara distintas obras musicais
▪ MUB2.4.2. Sitúa a obra musical nas coordenadas de espazo e tempo.	Sitúa obras musicais no espazo e tempo axeitado
▪ MUB2.4.3. Amosa interese, respecto e curiosidade pola diversidade de propostas musicais, así como polos gustos musicais doutras persoas.	Amosa respecto polas diferentes propostas musicais
▪ MUB2.5.1. Amosa unha actitude crítica ante o papel dos medios de comunicación na difusión e na promoción da música.	É crítica/o ante o papel dos medios na difusión da música
▪ MUB2.6.1. Coñece e explica o papel da música en situacións e contextos diversos: actos da vida cotiá, espectáculos, medios de comunicación, etc.	Coñece o papel da música en diferentes situacións e contextos

BLOQUE 3.CONTEXTOS MUSICAIS E CULTURAIS	
---	--

<ul style="list-style-type: none"> MUB3.1.1. Aмоса interese por coñecer o patrimonio musical español e galego. 	Interesase poño patrimonio musical galego e español
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.1.2. Coñece as testemuñas máis importantes do patrimonio musical español e galego, e sitúaos no seu contexto histórico e social. 	Coñece as testemuñas máis importantes do patrimonio musical español e galego
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.2.1. Analiza a través da audición músicas de distintos lugares do mundo e identifica as súas características fundamentais. 	Realiza e analiza audicións de pezas do mundo
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.2.2. Recoñece e explica as características básicas da música española e da música popular urbana. 	Recoñece as características básicas da música popular urbana
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.3.1. Elabora traballos de investigación nos que establece sinerxías entre a música e outras manifestacións artísticas. 	Realiza traballos de relación entre a música e outras disciplinas
<ul style="list-style-type: none"> MUB4.4.1. Realiza traballos e exposicións ao resto do grupo sobre a evolución da música popular. 	Expón traballos propios sobre a evolución da música urbana
<ul style="list-style-type: none"> MUB4.4.2. Utiliza os recursos das novas tecnoloxías para expor os contidos de maneira clara. 	Emprega recursos das novas tecnoloxías para expor contidos da materia
MÚSICA E TECNOLOXÍAS	
<ul style="list-style-type: none"> MUB4.1.1. Selecciona e utiliza recursos tecnolóxicos para diferentes aplicacións musicais. 	Utiliza recursos tecnolóxicos para diferentes aplicacións musicais
<ul style="list-style-type: none"> MUB4.1.2. Comprende a transformación de valores, hábitos, consumo e gusto musical como consecuencia dos avances tecnolóxicos. 	Comprende a influencia da tecnoloxía nos hábitos de consumo e gusto musical
<ul style="list-style-type: none"> MUB4.2.1. Manexa as técnicas básicas necesarias para a elaboración dun produto audiovisual. 	Elabora sinxelos produtos audiovisuais
<ul style="list-style-type: none"> MUB4.3.1. Sabe procurar e seleccionar fragmentos musicais axeitados para sonorizar secuencias de imaxes. 	Relaciona fragmentos musicais axeitados para acompañar imaxes
<ul style="list-style-type: none"> MUB4.3.2. Sonoriza imaxes fixas e en movemento mediante a selección de músicas preexistentes ou a creación de bandas sonoras orixinais. 	Crea bandas sonoras con música propia ou xa existente para poñer música a unha pequena curtametraxe
<ul style="list-style-type: none"> MUB4.4.1. Utiliza con autonomía as fontes de información e os procedementos apropiados para indagar e elaborar traballos relacionados coa función da música nos medios de comunicación. 	Utiliza con autonomía as fontes de información axeitadas para elaborar traballos sobre música e medios de
<ul style="list-style-type: none"> MUB4.5.1. Aмосa interese por coñecer as posibilidades que ofrecen as novas tecnoloxías como ferramentas para a actividade musical. 	Interesase coas posibilidades das novas tecnoloxías na
<ul style="list-style-type: none"> MUB4.5.2. Coñece e consulta fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas e para avanzar na aprendizaxe autónoma. 	Coñece e consulta de xeito autónomo fontes de información impresa

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE PARA CUARTO DA E.S.O

Para que a a avaliación sexa efectiva o alumnado debe recibir pautas claras de como se vai avaliar.O resultado da aplicación dos criterios e instrumentos de avaliación expresarase , en cada un dos trimestres e o acabar o curso mediante unha escala de cualificación do un ó dez

que terá como referente os estándares descritos anteriormente e que estará dacordo coas seguintes normas de cualificación:

A cualificación de cada avaliación trimestral dependerá das obtidas a traves dos procedimentos empregados que deben ser variados e capaces de ofrecer información relevante sobre o cumprimento dos estándares de área e os obxectivos xerais.

Estándares	Procedemento e instrumento	% na nota das avaliacións
MusB1.1.1.2,1.3.1,1.4.1,2.1.1,2.1.2,2.2.1,2. 4.2,3.2.2,3.3.1,4.1,1,4.2	Proba escrita con apoio de audio	40
MusB1.2.1,1.3.2,1.4.1,4.1.1,4.1.1,4.1.2,4.2. 1	Exame de interpretación individual	20
MusB1.2.1,1.3.2,1.4.1,2.5.1,4.1.1,4.1.2	Rúbrica de interpretacións grupais	10

<p>MusB1.1.1,1.1.2,1.1.3.2.1.1..2.1,2,,2.2.1, 2.4 .1,2.4.2,2.4.3,2.5.1,322,331,341,342,411, 41</p>	<p>Traballos realizados na aula con seguimento de caderno de aula</p>	<p>15</p>
--	---	-----------

2		
MusB111,112,131,132,141,211,221,241, 242, 251,322,331,341,342,411,412,421	Traballos individuais e grupais dependendo da avaliación	15

CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

Centraremos a nosa atención na vertente da expresión, polo que a aprendizaxe basearase nos procedimentos musicáis básicos: A interpretación e a creación. Non obstante apoiaremonos no resto dos procedimentos baseados na percepción e que están orientados ao desenvolvemento das capacidades de discriminación auditiva. E por fín, partiremos do apoio da partitura escrita para ir conseguindo por parte do alumnado unha certa identificación da linguaxe musical empregada para facer música coa escrita.

Basearémonos na seguinte metodoloxía: Audición

Escoitar é o primeiro e un dos máis importantes contactos coa música a nivel xeral. Ao escoitar e analizar fragmentos interiorízanse mellor os elementos da linguaxe musical e fomentase o desexo tanto de facer música como de coñecela e valorala. Ademáis coa audición de fragmentos gravados, trabállanse estratexias de atención, audición interior, memoria comprensiva e anticipación durante a propia interpretación e creacións musicáis.

Antes de cualquier actividade de audición, pódese dar as indicacións precisas para que o alumnado se centre en aquilo que vai ser obxecto de análise (ritmo, esquema melódico, instrumentación, secuencia de acordes, textura). Existen dúas formas básicas de escoitar de forma activa: seguir un esquema ou guión aclaratorio do discurso musical, ou expresar o que se percibiu auditivamente mediante o uso da linguaxe verbal ou recurrir a debuxos, esquemas, musicogramas, etc.

Todas as obras ou fragmentos obxecto de análise auditivo deberíanse escoitar como mínimo dúas veces na mesma sesión. Nun arte como a música no que a comprensión da mensaxe está ligado á natureza temporal da música, é necesario escoitar a obra máis dunha vez para que a nosa capacidade de memoria se active e sexa capaz de discriminar o que nunha soa audición resultaría máis difícil.

Os fragmentos que se empregarán para as audicións serán variados e representativos da maioría dos estilos musicais, períodos, xéneros, agrupacións e culturas (música culta, pop-rock, jazz, flamenco, música cinematográfica, música electrónica, música folclórica, etc.).

Interpretación

A interpretación é xunto á composición, a forma de expresión básica do músico e, polo tanto, no que máis debe insistirse no proceso de ensinanza-aprendizaxe da música. O feito de dispoñer da súa propia voz, o corpo e un instrumental de fácil execución como a percusión Orff fai da interpretación unha das tarefas máis recomendables de dito proceso.

A maioría de veces, a interpretación implica actividades en grupo. En tanto, tamén pódese potenciar a práctica individual, sobre todo nas actividades destinadas a desenvolver determinadas capacidades como, por exemplo, unha afinación xusta ou unha habilidade instrumental, vocal ou corporal determinada, cando sexan necesarios para a consecución dun obxectivo dentro da obra.

Os criterios de selección do material para as actividades de interpretación poden resumirse na idea dun repertorio heteroxéneo, no que teñen cabida moitos xéneros e estilos, mediante uns arranxos que facilitan a práctica interpretativa.

Pautas xerais para a interpretación.

Insistir nas normas de interpretación en grupo traballadas anteriormente.

Basearse en recursos escritos ou gráficos. Neste nivel de primeiro de bacharelato, e tendo en conta que o título da asignatura é linguaxe musical e práctica, este aspecto é fundamental. É chegado o momento de independizarse de a aprendizaxe de "oido". O desenvolvemento das capacidades interpretativas ten como marco tres áreas diferenciadas aínda que estreitamente relacionadas entre sí: a expresión instrumental, a expresión vocal e a expresión corporal ou movemento.

Expresión instrumental

Neste nivel non se expoñen actividades específicas para o desenvolvemento da técnica instrumental, aínda que sí aparecen formando parte de actividades de interpretación y creación musical.

Expresión vocal

Realizaremos as actividades de técnica vocal (resoancia, articulación, vocalización, impostación) periódicamente desde principio de curso e, sobre todo, antes de abordar a interpretación dalgunha canción.

Expresión corporal, movemento e danza

A música é o soporte da danza, polo que o movemento corporal é un obxectivo que se ha de alcanzar e un recurso didáctico para a expresión de contidos musicais como a pulsación, o deseño melódico, a textura e a forma.

Improvisación

A improvisación reúne en si mesma as dúas facetas musicáis máis importantes: a composición e a interpretación. Dito procedemento permite explorar posibilidades sonoras.

A improvisación podese expoñer dentro dun abano de posibilidades que van desde a liberdade total até a suxección a unhas pautas predeterminadas. Está presente ao longo de todo o proceso de aprendizaxe, constituíndo en moitas ocasións non só un punto de partida para as actividades baseadas na interpretación e na creación, se non tamén o eixo central de partes específicas da aprendizaxe, como poden ser as actividades rítmicas ou a entoación de sons e a exploración tímbrica e formal. Pódese insistir en que, para improvisar, hai que partir das pautas dadas e manter unha actitude desinhibida e participativa, despreocupándose dos posibles erros e adoptando unha actitude constructiva ante os mesmos.

Creación

Parte da experimentación e a combinación de sons ou elementos corporáis a través da improvisación para chegar, posteriormente, a un traballo máis planificado que se plasme na composición, e que permita ao alumnado interiorizar os elementos que permiten construír a música.

Composición

No relativo a estes contidos, o alumnado de Bacharelato conta xa con unha certa experiencia desenvolvida na etapa anterior que permitiulle compoñer pequenos fragmentos de música seguindo unhas pautas básicas como a repetición de motivos ou o emprego dunha secuencia harmónica fundamental, por

exemplo a sucesión de acordes I-IV-V-I. Agora é o momento de actuar con máis autonomía e creatividade, partindo da experimentación, da improvisación e chegando a interiorización de pautas e métodos.

Creación e montaxe de coreografías

A faceta creativa do alumnado non debe quedar exclusivamente na composición de fragmentos vocáís e instrumentáís. A creación de coreografías é o complemento ideal ás actividades de expresión corporal e danza.

Lectoescritura musical

A música é unha linguaxe e constrúese, da mesma forma que a linguaxe verbal, a partir dunhas unidades de significación que se combinan de múltiples formas e que hai que aprender a manexar con soltura. Isto non significa que haxa que aprendelo como unha actividade mecánica. Ao contrario, as actividades baseadas na lectura e a escritura musicáís deben ser un medio para a consecución doutros obxectivos, constituindo a base para outros procedimentos como a audición, a improvisación, a interpretación ou a composición de fragmentos.

A lectoescritura musical non debe ser entendida desde un punto de vista restrictivo no que só tería cabida a forma tradicional de representar a música con notas nun pentagrama. Outros sistemas de representación, esquemas ou musicogramas, utilizaranse habitualmente na clase.

Investigación e alfabetización informacional

Pódense agrupar aquí, os contidos curriculares encaminadas a fomentar hábitos de búsqueda de información, posta en común e debate. Este tipo de contidos cobran toda a súa importancia xa que o alumnado a estas edades va adquirindo a madureza necesaria que lle permite abordar as tarefas de investigación de forma máis autónoma e con maior criterio.

Insistirase en que buscar información a partir dun tema ou cuestionario non é ir directamente ao lugar concreto da fonte (bibliografía, partitura, material de audio o vídeo, Internet) onde agardase atopar unha resposta determinada para copiala literalmente. Máis ao contrario, hai que planificar a búsqueda, elixir máis dunha fonte, ler e escoitar con tranquilidade, extraer as ideas máis importantes. Analísalas, desenvólvelas e realizar unha síntese a partir de todo o material traballado.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Ordeamos de menos a máis intensa as medidas:

- No momento en que se detecta que un alumno **non progresa adecuadamente** adoptamos medidas de **reforzo educativo**. Xa o Departamento de Orientación a principio de curso informa dos alumnos con dificultades e de qué grao e tipo son e as dificultades. Nós, en colaboración con dito

Departamento de Orientación e en comunicación co titor ou titora elaboramos un plan e unhas actividades para eses alumnos. O plan contemplará medidas contempladas en protocolos no caso de tratarse de alumnos con trastornos severos de aprendizaxe como **TDAH, TEA**

- Diferenciamos dous posibles escenarios: alumno que suspende coxunturalmente e non é detectable ningunha deficiencia nas súas capacidades (o suspenso é achacable a unha enfermidade longa, un descenso temporal do ritmo de traballo,...) e alumno con necesidades específicas que non é capaz de seguir o ritmo medio da clase.
- **Neste curso académico** caracterizado pola presenza desta pandemia prestarase especial atención aos cambios de ritmo de traballo se tivera que pasarse dunha situación presencial á unha telemática. Tentando resolver os conflitos que xordan dos diferentes escenarios e sempre coa colaboración do **Departamento de Orientación**
- Foi tratado no punto da avaliación pero se repite aquí por ser unha medida de atención á diversidade. **Cando un alumno suspende unha avaliación** se lle fai unha análise do porque do suspenso e se lle indica o que debe facer para superalo aínda que sexa no tempo que corresponda a outra avaliación. En función das causas que motivaron a avaliación negativa ofrécese de maneira voluntaria **repasar contidos** fóra do horario da asignatura e a posibilidade de **repetir probas e facer tarefas avaliáveis reforzando os contidos**.
- Se cremos que o alumno non vai ser capaz de alcanzar o ritmo da clase empezamos o reforzo antes de que teña a avaliación 2ª e 3ª negativa. Adiantámonos a eses resultados negativos e xa facemos o reforzo previamente aos malos resultados. As medidas neste punto son dilatar as explicacións (porque necesita máis tempo) e traballar as actividades máis tempo e nun nivel máis simple.
- Se antes de que remate Xuño prevese que haxa alumnos con algunha avaliación suspensa tentarase a través da avaliación continua na práctica e con probas e /ou traballos no correspondente á parte de audición e teoría á súa recuperación antes de que remate a terceira a avaliación.
- Se apesar das medidas tomadas o alumno non supera a asignatura a través do mes de Xuño se afinzarán os contidos teórico-prácticos con tarefas, probas e exames.
 - Para os alumnos con deficiencias importantes e que non son suficientes ningunha das medidas anteriores é preceptivo facer unha **adaptación curricular significativa**. Ésta faráse cando se cumplan tres requisitos:
 - Fallaron as medidas de reforzo citadas anteriormente e estes alumnos non conseguiron avaliación positiva durante o curso anterior.
 - É evidente que as medidas anteriores non van ser suficientes para que acaden os obxectivos a as competencias. As dificultades que presentan os alumnos non son salvables con medidas de reforzo e a distancia entre o seu desenvolvemento académico e os obxectivos é cada vez maior en vez de reducirse.

- O Departamento de Orientación recomende esta medida para o alumno en cuestión. En base as probas de Orientación sobre as capacidades do alumno decidirase se a ACS é unha opción con posibilidades de dar bo resultado.
 - Outras medidas de atención á diversidade
- **Agrupamentos dentro da aula.** Os agrupamentos son locais espacial e temporalmente. Dependendo en qué espazo estemos farase un agrupamento ou outro e no momento en que ese agrupamento deixe de ser interesante substituirase por outro ou eliminarase. Nunca un agrupamento será un modo de discriminación. En música ás veces hai alumnos que estudian en escolas de música mezclados con algúns que recibiron ó longo da súa infancia unha formación moi leve, pois se trata de que todos aprendan, e entón á hora de facer unha montaxe musical, se repartirán as liñas musicais a executarse atendendo á diversidade. De este xeito se inclúe o reforzo e a ampliación de un xeito solapado. No caso de que haxa un alumno que ten especial dificultade para a realización de unha peza se lle axudicará unha liña de menor dificultade ou se lle fará un arranxo sobre a que lle corresponde, e o contrario, se un alumno manexa a obra completamente se lle fará un arranxo ampliando a súa execución. Hai que matizar que o tocaren todos xuntos se sinten parte de un traballo en grupo, e isto en sí mesmo fai que eles se esforcen o máximo posible polo ben da sonoridade do conxunto e este feito en sí mesmo é xa un medida de atención á diversidade.

- **Actividades de ampliación.** Para aqueles alumnos que xa realizaron todas as actividades programadas e demandan máis traballo. En ocasións cólganse da páxina web do centro e na AV . Estas actividades son sempre voluntarias, tanto informarse sobre elas como realízalas. Poden realizar unhas sí e outras non, etc.Tamén a ampliación queda recollida no agrupamento en si.

OS CONTIDOS TRANSVERSAIS

Por áreas de coñecemento transversais do currículo entendemos aqueles aspectos que non aparecen ligados a determinadas áreas ou materias das distintas etapas do sistema educativo, senón que se refiren a aqueles aspectos que teñen que implantarse de xeito transversal en todo o currículo, independentemente do nivel, etapa ou área curricular. Polo tanto, no seu desenvolvemento, estaría implicado todo o profesorado.

Hábitos de vida saudable

Desenvolver actitudes críticas sobre a contaminación acústica e os posibles perxuizos que esta produce na nosa saúde.

Coidar a hixiene do aparato vocal mediante o control da voz, a respiración, a articulación..., para poder cantar e falar correctamente

Promover hábitos de saúde na escola como por exemplo o coidado no uso da fruta doce.

Coñecer unhas axeitadas técnicas (respiración, articulación, resonancia e de entoación), para a educación da voz e como prevención de problemas de gorxa e disfonías. Potenciar, a través da música, a capacidade de relaxación e control para eliminar tensións.

Valorar a voz e o propio corpo coma instrumento de expresión.

Rexeitar o ruído e sensibilizar ao alumnado ante a problemática da contaminación sonora.

Educación moral e cívica

Amosar actitudes de solidariedade, colaboración e axuda á hora de realizar actividades de grupo. Aceptar as limitacións propias e respectar as dos demais.

Valorar o noso patrimonio musical, coma parte do patrimonio cultural e artístico da Comunidade Autónoma de Galicia. Coñecer os principios xerais de valor.

Lograr que admitan os valores universalmente desexables nas clases de música.

Respectar e adoptar as normas que se especifiquen á hora de traballar colectivamente na aula. Comprender e respectar as manifestacións musicais propias de diferentes pobos.

Saber comportarse na asistencia a diferentes acontecementos musicais fora do centro. Coñecer e respectar as correctas formas de comportamento.

Prevención e resolución pacífica de conflitos.

Fomentar estruturas didácticas que fomenten a participación cos alumnos/as. Aprender a non impor as nosas propostas fronte ás dos demais.

Coñecer e respectar as normas de convivencias xustas que favorezan a vida colectiva na aula. Confiar nas posibilidades de interpretación musical.

Valorar as actuacións propias e as dos demais ademais do traballo en grupo.

Estimular o diálogo coma principal vía para a resolución de conflitos entre os alumnos/as.

Intentar ofrecer a nosa propia experiencia coma forma de axuda á dos demais, principalmente na realización de actividades en grupo. Desenvolver actitudes básicas de liberdade.

A igualdade entre homes e mulleres.

Descubrir o valor da igualdade na realización de actividades musicais para contribuír a un desenvolvemento harmónico entre ambos sexos. Comprender a importancia do traballo colectivo, sen asignacións estereotipadas de tarefas musicais a un sexo determinado.

Evitar expresións que discriminen a un ou outro sexo.

Favorecer o desenvolvemento da coeducación nos centros escolares.

Respecto do medio ambiente.

Fomentar a participación do alumnado nos problemas ambientais dunha forma solidaria. Sensibilizar ao alumnado ante a contaminación sonora.

Promover actitudes de rexeito cara ao ruído.

Comprender a importancia do silencio.

Educación intercultural.

Promover actitudes de respecto e valoración cara ás manifestacións artísticas propias e doutras culturas. Buscar o rexeito ás discriminacións derivadas da pertenza a unha determinada etnia,

cultura ou pobo.

Fomentar o interese e a curiosidade por escoitar e coñecer audicións propias e doutras culturas.

Educación viaria.

Rexeitar o ruído indiscriminado e contaminante da cidade, e o tráfico. Coñecer e discriminar diferentes sons da circulación viaria e o entorno. Educar no respecto das normas básicas de convivencia.

Seguir uns códigos e crealos (grafía non convencional).

Educación sexual.

Evitar expresións que discriminen a un ou outro sexo.

Entender a sexualidade coma unha opción persoal, e en consecuencia, respectar as diferentes conductas sexuais existentes.

Coñecer o propio corpo e tomar conciencia do crecemento do mesmo, recoñecendo as diferenzas e desenvolvendo hábitos de saúde e benestar.

Desenvolver hábitos de benestar xeral dentro dunha visión integral e positiva do que significa o noso corpo.

Utilización responsable do tempo libre e ocio.

Desenvolver no alumnado unha sensibilidade musical que lle permita posuír un xuízo crítico ante a gran cantidade de ofertas da sociedade de consumo. Crear actitudes positivas contra o consumismo, para que tomen conciencia ante o exceso de consumo de produtos innecesarios.

Escoitar na aula sempre que sexa posible unha música de alta calidade, evitando a cantidade de música de baixa calidade.

Transmitir ao noso alumnado a necesidade de actuar con responsabilidade ante a cantidade de música que o mercado ofrece, evitando a influencia perniciosa da publicidade. Crear instrumentos musicais como desenvolvemento da creatividade fronte ao consumismo.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Neste apartado se utilizarán todos os recursos que temos no aula.No que se refire a instrumentos, instrumental orff: pequena percusión de altura indeterminada, claves, soanllas, caixas chinesas, triángulos.....e percusión orff de altura determinada coma xilófono soprano, contralto e baixo, metalófono soprano, contralto e baixo, e carrillós soprano e contralto.Teclado, guitarra e caixón flamenco.

Como neste contexto atendendo as indicacións establecidas no marco legislativo da presente programación non se poden empregar instrumentos de vento se non é a 3m de distancia, polo que a frauta quedará retirada neste curso académico e substituída por un ukelele

Con respecto ao acceso á aula de informática estase á espera da concesión dunha hora en Bacharelato para tal fin e de tentar adecuar tanto en 2º como en 3º o acceso á aula de informática para levar a cabo a parte do currículo correspondente ás TIC

Haberá un ordenador con cañón na Aula de música que fará as veces de reprodutor de vídeo e audio,Nalgús casos se seguirán con él tutoriais de algún tema específico musical coma entrenamiento auditivo e rítmico.

Tamén se fará uso de todo o material disponible na aula coma atrás, cadeiras e as dúas pizarras que hai , a pautada e a tradicional .

Se dispondrá de todo o material en libros de texto, partituras e material didáctico que conforman o departamento tanto os que están na aula como o que se ten distribuído na biblioteca coma libros de consulta. E que cada ano lectivo incrementan co presuposto co que dispón o departamento para a compra dos mesmos.

Por suposto este ano a AV estará continuamente presente, de feito indicárase todo o que se está impartindo e así un alumno que non pode asistir a clase pode seguir a materia a través da mesma.Todas as tarefas estarán colgadas na Av e no que respecta á parte instrumental, traballaremos xeitos de grabación e envío a través da AV no apartado de Podcasts.Así, aseguramos que no caso de que o ensino sexa online o alumno poida enviar interpretacións gravadas sen problema a través da AV

No caso de non presencialidade tamén se facilitará o acceso a AV a través dun link webex que estará a disposición do alumnado na A

Neste curso en 2º da E.S.O 2ºda eso MÚSICA ED.TEIDE con CD de música e en terceiro da ESO será o libro de música de Galinova para terceiro da ESO.

En Bacharelato non haberá libro de música.Seguiranse apuntamentos e material subidos á AV .

Se fomentará nos momentos nos que se precise que o alumno aporte material como partituras que ten en casa ou no caso dos instrumentos que traiga ó aula algún instrumento que teña na casa e que sexa fácilmente transportable e por suposto, neste curso lectivo non pode ser de vento.

PLANS DE TRABALLO PARA ALUMNOS QUE NON APROBEN A MATERIA

Primeiro nos enfocaremos nos [alumn@s](#) que o rematar a terceira avaliación en Xuño non teñen superada a asignatura. Este pode tentar superala a través de traballos en clase e na AV (algúns deles faranse en clase e outros na AV).

No caso de que o alumno/a se negara a facer estes traballos ten sempre a opción de realizar un exame ao finalizar este mes antes da avaliación extraordinaria.

En principio os alumnos que están aprobados neste tempo adicaranse a repasar e os que están suspensos a tentar superar a asignatura.

No caso dos alunos de terceiro que teñan a música de segundo se tratará de que sigan un plan de traballo trimestral baseado en presentar tarefas sinxelas a través da AV que repasen o abordado no anterior curso sempre centrándonos nos criterios mínimos ao longo do primeiro trimestre. Ao longo do segundo trimestre se lle pedirá a execución a través da AV dunha sinxela peza musical no instrumento elixido por eles.

Valorarase en todo caso a constancia na entrega das fichas e a intención de querer aprobar a asignatura.

Tamén se terá en conta o esforzo, que a presenten en prazo, e respecten o guión proposto

polo profesor para a elaboración dos traballos. Se non presentarán os traballos se lles faría

unha proba escrita no mes de Maio.

Se se plantexara o caso de que un alumno que ten a materia de música pendente de segundo a aproba en terceiro, automaticamente quedará aprobado en segundo.

No caso dos alunos que leven pendente en cuarto curso a música de terceiro se aplicará un plan de traballo baseado en facer tarefas que xiren en torno a un repaso da historia da música a través de diferentes fichas que se colgarán na AV durante a primeira avaliación.

Principios metodolóxicos xerais

Os principios psicopedagóxicos que subxacen no deseño curricular se enmarcan nunha concepción constructivista do aprendizaxe escolar.

O constructivismo é un movemento educativo, unha maneira de conceber o proceso de ensino-aprendizaxe, que partindo dunha idea principal, se diversifica en multitude de tendencias.

O constructivismo é unha teoría opuesta al

conductismo de Skinner. Ideas

fundamentais

- 1.As personas aprenden de modo significativo cando construen de forma activa os seus propios coñecementos.
- 2.Ter en conta o estado dos coñecementos previos (a estrutura cognitiva) de unha persoa, é clave para a instrucción, porque determina e condiciona os aprendizaxes posteriores (proceso de instrucción). Secuencia do ensino-aprendizaxe.

As diferencias entre as distintas tendencias se refiren ós distintos modos de conceber a construción dos coñecementos.

para la enseñanza activar los procesos cognitivos y utilizar la memoria porque el tener sólo una estructura adecuada, no asegura el éxito.

Metodoloxía específica do área

O concepto constructivista sobre o ensino, leva consigo unha metodoloxía activa de aprendizaxe significativo baseado nos coñecementos previos, propiciando a participación e o traballo persoal a través do descubrimento. Isto implica que hai que ter en conta as características personais de todos e cada un dos alumnos.

O profesorado debe motivar e estimular o alunado para que desenrole as súas capacidades induciéndolle á observación que favorece o descubrimento e a creatividade. Para elo, se utilizarán as preguntas sobre audicións e partituras e a improvisación de melodías, así como a creación de actividades tanto de danza como instrumentais e vocais.

Se debe favorecer el espírito crítico respectando as manifestacións de cada un e a súa liberdade, dentro de un planteamento de grupo de traballo onde o respecto mutuo, o silencio e o clima deben reinar na aula.

Este respecto debe reflexarse sempre que os discentes e o docente se expresan ou cando se comentan o critican as obras artístico-musicais que debe hacerse con espírito aberto e constructivo.

Esta área se traballa fundamentalmente cos contidos procedimentais dado o carácter práctico e vivencial da mesma. A experiencia da música debe levarnos ó aprendizaxe de actitudes e conceptos.

No se descartará a clase maxistral cando sea convinte, presentando os temas e favorecendo a participación do alunado con preguntas motivadoras que promovan o debate e desperten a curiosidade .

O anterior debe combinarse coas actividades de percusión corporal,instrumental, danza, audición e comentarios de textos musicolóxicos e de prensa, de crítica musical, aproveitando os acontecementos musicais do entorno.

A investigación musicolóxica será outro dos procedementos empregados, sexa de campo,ou de biblioteca.

O aprendizaxe significativo require o emprego de palabras como: relacionar, elaborar, transformar... É obvio que o sistema recorrente se debe utilizar na maioría das experiencias didácticas.

Os procedementos máis utilizados

serán aqueles como: Escritura e

lectura musical.

Audición activa.

Comentario de partituras

sobre a audición.

Comentario de textos

musicolóxicos.

Improvisación melódica, rítmica,

psicomotriz, etc. Interpretación.

Elaboración de mapas conceptuais

co apoio das TIC. Investigación de

campo.

Exposición e expresión oral.

Utilización de los medios instrumentais e audiovisuais.

Ademáis o deseño curricular propugna que o aprendizaxe debe ser funcional. Esta funcionalidade se ref

ire non só á aplicación práctica dos coñecementos, senon tamen ó desenrolo de habilidades e estratexias de planificación e regulación da propia actividade do aprendizaxe, é dicir, as relacionadas co aprender a aprender.

Se favorecerá tamen a interdisciplinariade en actividades con outras áreas.

Coa área de Ciencias Sociais: Nas actividades relacionadas cola Historia da Música, integrando ésta no seu entorno socio-político e cultural, así como a confección de mapas, proxección de diapositivas de pintura, escultura e arquitectura, etc. Con Tecnoloxía. Para o deseño e construción de instrumentos.

Con Educación plástica e visual. Na relación para cada período da música da pintura e a escultura coas manifestacións musicolóxicas. Para a elaboración de musicogramas. Para actividades relacionadas coa música no cine e no sector audiovisual.

Con Idiomas. No estudio de música e cancións de distintos países.

Con Lengua e Literatura. Estudio da lírica, teatro, cine, poesía. Expresión oral e escrita. Estudio da relación música-texto, música e cine etc. Con Ciencias da Natureza. Todo o relacionado co aspecto máis científico da emisión do son e da voz.

Con Informática. Elaboración de traballos:

–Composición por ordenador.

–Elaboración de partituras, etc.

Con Relixión. En temas como a música na reforma e contrarreforma, canto gregoriano e mozárabe, organoloxía, etc. Educación Física. Actividades psicomotrices, etc.

INDICADORES DE LOGRO DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE

Indicadores de logro do proceso de ensino	ESCALA				
	1	2	3	4	5
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.					
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.					
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e instrumental do alumnado.					
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.					
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.					
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.					
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.					
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.					
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.					

10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.					
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.					
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.					
Indicadores de logro da práctica docente	1	2	3	4	5
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.					
2. Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.					

3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.					
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.					
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.					
6. Combínase o traballo individual e en equipo.					
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.					
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.					
9. Incorpóranse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.					
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.					
11. Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.					

12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.					
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.					
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.					
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.					
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.					
17. Avalíase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...					

ACCIÓN DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR

De acordo cos principios básicos do proxecto lector do centro, o colectivo docente deste, estamos convencidos de que a lectura comprensiva non é tarefa exclusiva das áreas de lingua.

A todos afecta o feito de que os alumnos e alumnas comprendan as explicacións e o significado dos textos escritos, polo tanto asumimos o compromiso de potenciar a comprensión lectora como base de toda aprendizaxe, como axuda para mellorar a comunicación oral e escrita, e como estímulo do espírito crítico, contribuíndo o crecemento persoal do alumnado.

Se fomentará a lectura comprensiva xa que é imprescindible para que os alumnos entendan, asimilen e lembren os conceptos de cada unha de elas; polo tanto: Cando se empreguen recursos audiovisuais ou outros, elaboraranse actividades didácticas e guións para facilitar a interpretación dos códigos verbais e non verbais.

Prepararanse as clases tras analizar a estrutura da unidade e tentando transmitir aos alumnos as técnicas de estudo adecuadas para adquirir os coñecementos propostos.

Na elección do libro de texto, terase en conta a súa adecuación aos obxectivos da área de música, a metodoloxía empregada e en que medida favorece a comprensión lectora.

a) Cando se empreguen recursos audiovisuais ou outros, elaboraranse actividades didácticas e guións para facilitar a interpretación dos códigos verbais e non verbais.

b) Prepararanse as clases tras analizar a estrutura da unidade e tentando transmitir aos alumnos as técnicas de estudo adecuadas para adquirir os coñecementos propostos.

c) Na elección do libro de texto, terase en conta a súa adecuación aos obxectivos da área de música, a metodoloxía empregada e en que medida favorece a comprensión lectora.

d) Utilizarase cada un dos tres tipos de lectura (previa, lenta e de síntese) cando se estime oportuno

e) Na lectura comprensiva caben diversos procedementos como a exposición oral, as redaccións, a lectura en voz alta.....

f) Se propondrán actividades de lectura arredor do feito musical. O propio libro de texto aporta moito material ao respecto.

g) Se propondrá investigar sobre un tema utilizando material dixital ou que dispoñan nas súas casas.

Dentro da área de música se axudará aos alumnos a empregar a terminoloxía axeitada para o que se elaborará unha lista de termos fundamentais da área de música co fin de observar a evolución da capacidade lectora e de comprensión conceptual do alumnado. É imprescindible coñecer o significado claro de tódolos conceptos e a súa orixe etimolóxica, non só para a súa comprensión senon para aplicalos na linguaxe oral e escrita e facilitar de este xeito a relación entre os coñecementos das distintas áreas.

Para mellorar a comprensión lectora das unidades didácticas plantexadas nos libros de texto se leerá detidamente os textos en voz alta, se farán preguntas dirixidas à comprensión do texto. Se activarán as ideas previas, se analizará o vocabulario, fomentando o uso do dicionario e se relacionará o texto lido con outras experiencias. Sobre os textos se farán resumos, esquemas e mapas conceptuais, se extraerán ideas principal e secundarias, se proporán outros títulos, se farán debuxos que resuman o texto.

Para romper o hábito de ocultar que non se comprende se debe tentar que o alumno supere o sentimento do ridículo e prestar unha atención especial aos alumnos tímidos. Se lles animará en todo momento a que preguntende xeito directo e indirecto, e participen.

Tamen se creará un clima de silencio e atención tendo unha actitude comprensiva em todo momento.

O alumno deberá respectar os turnos de palabra, aprender a escoitar, reflexionar antes de falar. Comprender que todas as ideas son válidas e respectables e que non pasa nada por equivocarse. Deberá asimismo formular preguntas ao profesor e compañeiros sobre o texto con seriedade.

Para a comprensión do vocabulario específico da área, se buscarán sinónimos e antónimos, se estudarán prefixos, sufixos, familias de palabras, campos semánticos.....Tamen em todo momento se sulñarán as palabras que non se entendan e se fomentará o uso do dicionario.

Para mellorar a comprensión e expresión oral o profesor leerá em voz alta como referente. Se avaliará a comprensión lectora do alumno mediante a lectura em voz alta de textos previamente traballados.

Se fomentará asimesmo a expresión oral de textos que traballaron e comprenderon. Tamén se fomentará a creación de textos de dtama musical ou poesías paar a súa lectura en público.

Participarase no Plan lector do centro organizado pola Biblioteca do centro e que contempla na ESO unha hora o día de lectura durante todo o ano

No caso de que haxa alumnos con problemas de comprensión lectora se esmiuzarán os textos ata conseguir a súa comprensión. Non conformarse con que repitan ou memoricen os textos.

Facer que o alumnado entenda a importância que ten para a súa aprendizaxe o feito de comprender bem o que le e acostumarlle a empregar o dicionario. Invitar o alumno a esforzarse en deducir o significado dunha palabra polo seu contexto ou a partir da súa etimoloxía.

Se debe estimular para que pregunten, evitar comentarios negativos, impedir que se sintan ridículos.

LECTURA DE PARTITURAS

En concreto nesta asignatrura hai unha lectura específica que é a de partituras, na que se afondará durante todo o ano académico, co obxectivo de que todo o que se poida ler nunha partitura non responda a un código indesciftable, senon que ,pouco a pouco, poidan ir adquirindo a destreza da lectura deste tipo de información audiovisual.

ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC

De acordo co plan tic do les Xelmirez II coa incorporación e fomento das TIC se pretende:

Proporcionar ao alumnado destrezas tecnolóxicas que lle permitan ser axente activo na sociedade actual sometida a continuos cambios. Mellorar a aprendizaxe dos contidos das distintas áreas facilitando o trballo interdisciplinar (este ano con Plástica e tecnoloxía en principio). Fomentar a habilidade investigadora:busca, documentación, clasificación.

Romper as barreiras que separan a escola do mundo que está fóra dela.

Mellorar a autoestima co fortalecemento da capacidade de acceder a novos horizontes.Atender de forma personalizada ao ritmo de aprendizaxe de cada alumno.

Debido a que estudos recentes chegaron a conclusión de que o 90% do noso alumnado ten escoitado música a través de ordenador e dispositivos midi o noso labor como profesionais do ensino musical o fomento das TIC dentro deste área :

Realizando actividades didácticas con editores de partituras.

Realizando actividades didácticas con editores e secuenciadores de audio.

Realizando actividades con presentacións en power point.e en programas de presentación on-line como o emaze -Realizando actividades con editores e librerías de sons e sintetizadores virtuais.

Manexando programas para a educación auditiva e a linguaxe musical.

Utilizando software especial a través de tutoriais en temas de historia da música (este ano plantexarase unha liña do tempo e un facebook dun compositor).

Utilizando outros recursos en liña como: bases de datos ,bibliotecas de información musical,proxectos musicais ,enciclopedias musicais ,enciclopedias on line,bancos de recursos musicais ,blogs con contidos musicais e postcats.

No contexto actual da presenza da Av e dun posible escenario de semipresencialidade ou ensino online móstrase máis que nunca preciso afianzar recursos dixitais (sobre todo nesta asignatura) para que se poida seguir a programación sen problemas.

ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

Respectando o marco do plan de convivencia do IES Xelmirez II o equipo docente asume conxuntamente o labor de contribuir a crear un clima de convivencia democrática e respectuosa entre tódolos membros da comunidade educativa deste xeito :

-Promovendo o cuidado do centro e do entono, en particular nesta área á aula de música con todo o material do que dispón.

-Promovendo a apertura do centro á sociedade dándolle importancia ás actividades extraescolares e complementarias.

-Colaborando coas diversas institucións da zona (neste caso ao concello de Santiago)

-Fomentando o pluralismo e os valores democráticos mantendo o respecto à capacidade das persoas para manifestar puntos de vista distintos.Fomentando o comportamento democrático, favorecendo o debate e divulgando as normas do comportamento do RRI.

No que respecta as accións de contribución dentro da área de música.Xirarán em torno à concienciación, pautas de actuación, confesionalidade , lingua de aprendizaxe, coeducación e liña metodolóxica

CONCIENCIACIÓN

Se tentará ante o xurdimento de un conflito reflexionar primeiro sobre o propio conflito entendendo que o conflito en sí non ten porque ser negativo senon que serve para o crecemento das persoas e das organizacións.

Se distinguirá em todo momento entre agresividade e agresión.

Se promoverá a disciplina democrática rexida polos valores e procedementos democráticos, esencialmente o respecto, o diálogo e a negociación.

Para comprender o conflito hai que entender os elementos que conforman a estrutura: os protagonistas, as causas, o proceso e o contexto.En base a esto tenderemos a resolver os conflitos con disciplina pero de xeito constructivo.Evitando que o propio conflito incremente.

PAUTAS DE ACTUACIÓN

Como educador se tentará sempre realizar unha escoita activa do alumnado evitando na medida do posible que o alumnado acabe por norma xunto ao equipo directivo.

Se tentará resolvelos establecendo outras pautas como situacións contratuais por escrito, dialogando e tentando que o conflito sexa un paso para a reflexión sobre o propio comportamento e unha vía para afondar no proceso de maduración dos educandos.

CONFESIONALIDADE

No que respecta a este aspecto se respectarán as crenzas individuais dos alumnos.

LINGUA DE APRENDIZAXE Se fomentará o uso do galego para promover a súa normalización.

COEDUCACIÓN

Se revisará o contido da materia à luz de unha maior igualdade e solidariedade entre os sexos.

LIÑA METODOLÓXICA

-Se fomentará a participación activa de tódolos alumnos no proceso de aprendizaxe.

-Se fomentarán as capacidades de crítica, autocrítica, autonomía, investigación e comunicación.

-Se dará especial atención à diversidade de capacidades e de personalidades.

-Se promoverá a avaliación sistemática de tódolos procesos implicados na tarefa docente.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS

Entre outras actividades complementarias estas a saıda os Concertos Didaticos do Auditorio de Galicia. Neste momento estamos  espera da concesion dos mesmos.

Tamen está pedido un Obradoriro de regueifa para segundo da ESO.

O Departamento encargarse da funcion de Nadal coa axuda dos alumnos de cuarto da ESO

Estas actividades quedarán recollidas na PXA.

MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDATICAS EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA

Dentro da **avaliación dos procesos de ensinanza e da práctica docente**  necesario avaliar a programación para iso establecemos os seguintes procedementos.

- Resultados da **avaliación dos alumnos**. Mostran a **adecuación das medidas de reforzo** e de atención á diversidade. Miden a idoneidade dos obxectivos, contidos, e Criterios de avaliación en relación coas competencias básicas s características dun alumnado concreto.
- **A porcentaxe de aprobados debe superar os obxectivos da etapa que son dun 65%**. Unha porcentaxe menor de aprobados fará necesaria unha revisión importante da programación ou unha explicación moi clara de dito fracaso e por qué non será posible que se repita.
- Esta avaliación da programación é posible facela de forma continua e toma decisións para o curso seguinte.

- Ao final do curso hai que repasar **qué medidas de atención se empregaron** e cal foi o resultado alumno por alumno. Para cada un veráse o éxito ou o fracaso e qué aspectos podían terse cambiado ou aínda se poden cambiar (adiantar ou retrasar o reforzo, facelo máis ou menos intenso, máis ou menos simple,...)
- A **Avaliación de Diagnóstico**. Aínda que non é posible particularizar os resultados dunha avaliación de diagnóstico para avaliar o Departamento de Música, é unha medida do nivel de acadamento das Competencias Básicas. Esta programación serve como todas as dos Departamentos Didácticos para acadar esas competencias, a información obtida na AD é unha medida conxunta de si o traballo estáse facendo adecuadamente ou é necesario reformar algún dos aspectos da Programación. Nós, como Departamento, en función dos resultados da AD tomaremos medidas para reforzar ou fortalecer as competencias máis desfavorecidas na dita proba.
- **Memoria final do curso anterior**. Evidencia os posibles erros na temporalización e distribución por contidos amosando que contidos non puideron impartirse nun determinado curso e da pistas de qué se pode cambiar e en qué dirección. Mover contidos dunha avaliación a outra ou incluso de 2º a 3º ESO.

INDICADORES	ESCALA				
	1	2	3	4	5
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.					
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.					
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.					
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.					
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.					

INDICADORES	ESCALA				
	1	2	3	4	5
6. Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.					
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.					
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.					
9. Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o departamento.					
10. Adecuación da secuencia de traballo na aula e na AV.					
11. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.					
12. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).					
13. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.					
14. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.					
15. Adecuación do procedemento de acreditación de coñecementos previos					
16. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.					

17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.
18. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final.
19. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria.
20. Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes.

INDICADORES	ESCALA			
	2	3	4	5
21. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación desas materias pendentes.				
22. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
23. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
24. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
25. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
26. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
27. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
28. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
29. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
30. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia				

Santiago 15-Setembro-2022

Ana Belén Blanco Varela

Xefa de Departamento de Música